

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: un an 20 cor. pe 1/4 de an 10 cor.; pe 1/2 de an 5 cor.; pe 1 lună 2 cor. Nr 1 de Duminică pe an — 4 coroane. — Pentru România și străinătate pe an: 40 franci.

Manscripse nu se napofază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrierile nefracate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

O primejdie.

(R.) Ori unde am fi și ori ce lege am mărturisit, noi Românii suntem cu toții frați. Ear' cine încearcă să vire între noi zizanie, păcat mare sevrșește au numai împotriva neamului, dar' și înaintea lui Dumnezeu. Pentru-că Mântuitorul dragoste a propovăduit între popoare și n'a lăsat ca ura să-i stăpânească sufletul nici chiar când cu spini lu încununat și pe cruce l'au răstignit, între tâlhari. Cu atât mai oșebit trebuie să ne iubim noi, cei de un sânge.

Fie vlădic, fie preot ori crâznic bisericii, ori-ce Român, dacă creștin e socotește, trebuie să urmeze învățăturile lui Christos.

Avem însă durerea să putem dovedi, că unit' dintre înalți dignitari ai bisericii române unite cu Roma, în vîrtă se abat dela suspomenitele învățături creștine și poruncile neamului.

Ei sunt adică — cum se zice — mai catolici decât papa. Se simt întâiu catolici și numai după aceea Români.

Așa am ajuns, ca în Bithor, dumăniile și turburările dintre Români, ai aceleiași mame, dar' ținând de două biserici, să crească pe zi ce trece.

Unii preoți gr.-catolici au pornit adică nevrătată vênătoare de suflete, așa că încarul consistorului gr.-oriental din Oradua s'a simțit nevoit să trimită consistorului gr.-catolic adresa, pe care o publicăm în altă parte a foilor noastre.

În aceeași vreme din Banat intruna ne vin știri despre turburări de felul acesta. Eparchia gr.-orientală a Aradului se vede astfel strînsă între alte două diecese gr.-catolice, în sîmul cărora se îngăduie lucruri cari n'ar trebui să se ivească nicăiri între frați.

Tuturora trebuie să ne pară rău de aceasta, pentru-că dacă atunci, când atîta avem de făcut pentru înălțarea școlaei și bisericii române, ne vom risipi vremea și puterile luptând frate contra fratelui, cine nu înțelege, că slăbește întreg neamul! Prin treceri dela o lege la alta nici una din biserici nu se întărește, ci oamenii slabi, cari își leapădă legea cum schimbă o haină, destrămăre duc unde se așează.

Not, cei dela «Tribuna Poporului», avem aceiași dragoste pentru amîndouă bisericele române. Tocmai dragostea această nefătărită ne îndeamnă însă ca să ne ridicăm cuvîntul împotriva ori și căror porniri îndreptate de o biserică spre slăbirea celeilalte și zicem: Dacă unirea cu Roma îi face pe o parte dintre Români să strice legătura de sânge cu cealaltă parte, cu credincioșii bisericii drept măritoare a resămănării, apoi atunci unirea a fost o nenorocire ear' azi este o primejdie. Dacă la Roma frații azi sus puși în biserică gr.-catolică au învățat nu unirea între cei d'un sânge, ci ca reîntorcînd în patrie, să facă propagandă catolică, apoi atunci era mai bine ca Români să nici nu știe de Roma și de papa. Că ce au învățat adică la Roma

unii dignitari ai bisericii gr. catolice, dăm ca document (în altă parte a ziarului nostru) cele ce a răspuns consistorul gr. catolic din Oradua când consistorul aradan îl rugase ca, umăr la umăr, să ne susținem școala română.

Gândurile scâlciate din actul scris de canonicul Lauran, așa se vede însă că sunt indeobște și de mult împărtaşite în sîmul fraților gr. catolici. Numai așa ni se lămuresc cele petrecute în Banat, când cu trecerile dela Ohaba-lungă, când episcopul Mihályi îngăduise ca un preot al său să intre cu puterea în biserică și școala română gr. orientală, în cât după lupte lungi și nemiluite, în cele din urmă consistorul din Arad numai cu ajutorul autorităților civile a putut să ia biserică, școala și pămîntul ce li, se răpise Românilor de legea răsăriteană... Aceasta după-ce se judecaseră ani de zile!

Vezînd că lucruri de aceste se întîmplă și acum, sub noul episcop al Lugojului, P. S. Sa dr. Radu și că în eparchia Oradiei-Marî bîntuie pretutindeni duhul de zaviste al canonicului Lauran, ne simțim datorii a ne ridica vocea și a ruga pe cei în drept să înlăture primejdia ce s'abate asupra neamului românesc de sub sceptrul Habsburgilor.

Contra jidanilor. Din Viena se vestește că în ședința „Reichsrathului“ dela 5 Martie curent, partidul Schönerer a făcut propunerea ca jidanii să fie eschiși din armată și din corpul judecătoresc.

Austriacii, cum se vede sunt sătui de această lepră. Când le va veni și ungarilor mîntea nemțească?

Sarafoff la suprafață. Conflictul româno-bulgar a fost unul din motivele pentru cari guvernul bulgăresc precedent celui de azi a trebuit să demisioneze. Actualul cabinet însă, care „vrea“ să dea satisfacție României, dănd în judecată pe complicii din Bulgaria în asasinatul lui Mihăileanu, s'a constituit astfel, că sarafistul Radev, fost președinte al Comitetului mecedonean, a fost adus în capul ministerului justiției; apoi generalul Papricov, fost membru și în ministerul căzut, și care era reprezentantul ideii de a nu se da satisfacție României, a revenit carăși în capul departamentului războiului. Mai este în noul cabinet și un ovrecare Mihail Sarafoff (poate rudă cu banditul Boris!).

Ceea-ce însemnează, că în Bulgaria sarafostismul e mai puternic, mai mare, a eșit biruitor din nouile alegeri și impune dominațiunea banditismului, sfidînd justele pretenții ale României spriginite de presiunea făcută de marile puteri asupra principatului lui Ferdinand de Coburg.

Detestabilă situație, din care în ori-ce caz numai Bulgaria poate eși ingenunchiată, umilită și compromisă!

Un păstor adevărat.

Eată adresa, pe care vicarul gr. or. al Orăziu-Marî a trimis-o P. S. Sale Episcopului gr. catolic din Oradua-Mare:

Exceleția Ta! Prea Sânfîle Domnule Episcop! În urma datoriei ce-mi incumbă de a susține și apără autonomia și libertatea

bisericii gr. or. române garantate prin legile patriei, mă ved constrîns a-mi ridica vocea și a reclama contra preotului gr. cath. Eugen Ardelean din Dicănești, care în chip ilicit și ilegal a invadat parochia gr. or. română din M.-Lazurî, spre a-și face proseliți.

Credincioșii bisericii din parochia aceasta, supusă jurisdicțiunei consistoriului gr. or. român din Oradua-mare, sunt mereu urmăriți și asediați de către preotul Eugen Ardelean, ca să treacă la unire cu biserică Romei. Incalcînd drepturile confesiunii gr. orientale, acest preot în prezența delegaților consistoriului a intrat, fără scrupuli, în școala confesională gr. or. din M.-Lazurî, să agiteze poporul contra autorității legitime bisericești, de unde numai după provocarea delegaților s'a depărtat.

Exceleția Ta! Nu contestez misiunea și dreptul de conchistă al bisericii catholice prin credință și cuvînt. Dar trebuie să resping ingerința ilegală a numitului preot în afacerile parochiei gr. or. din M.-Lazurî și să cer protecția și aplicarea legii contra agitațiunilor sale detestabile. Căci mijloacele prin care încearcă preotul Eugen Ardelean să convertească poporul ortodox român la unire, după cercetările și rapoartele oficioase, sunt promisiuni mincinoase și necinstite, d. e.: că va fi liber de plata preotului și învățătorului, dacă se va uni; biserică și școală le va face și întreține episcopul gr. cath., ear de la episcopia romano-catholică vor căpeta pașiuine pentru vite și lemne din pădure gratuit. Aceste idei curat socialiste le propagă și sugerează poporului dela sate un preot gr. catholic, fără a se gândi la consecințe.

Exceleția Ta! Biserica ortodoxă română are aceeași mistune culturală și patriotică de îndeplinit ca și biserică gr. catholică română. În urmare, ori-ce jignire sau perturbațiune ce s'ar produce în mersul liberei sale dezvoltări, este o jignire și perturbațiune adusă culturei poporului român. Fie-care păstor de suflete își va îndeplini perfect misiunea pastorală, dacă va conduce la mîntuire turma încredințată păstoriei sale de către arhierul său, fără a trebui să facă vênătoare de suflete și a răpi turma altuia.

De-aceea rog pe Exceleția Ta, ca în interesul păcii și al buneî înțelegeri între confesiuni și cu deosebire între fit aceleiași mame, să binevoești a interzice preotului Eugen Ardelean și ori-cărui preot de sub jurisdicțiunea Exceleției Tale, de a invada parochiile gr. or. și de-a agita contra bisericii ortodoxe române.

Primiți, Exceleția, asigurarea adâncei mele reverințe.

Oradua-mare, 14/27 Februarie, 1901.

Vasilie Mangra, vicar episcopesc.

Ne place a crede, că P. S. Sa Episcopul Pavel, pe care îl știm că are o inimă bună și nobilă, va pune capăt uneltirilor subalternilor săi, uneltiri cari numai slăbire pot să cășuneze neamului românesc.

Un document.

Dăm mai la vale documentul, de care vorbim în articolul din fruntea ziarului nostru. Românii se vor convinge, cu durere, că se află un consistor întreg de fețe bisericesti române gr. catolice, care propovăduiește cel mai intolerant proselitism! Peste 10 milioane Români, cât este numărul celor ce se închină bisericii de răsărit, numai așa se vor ferici și mîntui, dacă vor îmbrățișa biserică celor un milion Români, cât poate să fie numărul fraților greco-catolici... Așa zice consistorul din Oradua! Cine socote că au arut scaun la mîntuire și că sunt Români papistași, cari propagă asemenea idei, rugăm să ni-se numească!

Eată acum actul în întregime, în limba și cu ortografia sa deosebită:

„Ilustrisime Domnule Episcop!”

„Scrisoarea oficioasă a Ilustrității Văstre de sub 8 Martiu a. c. Nr. 757 îndreptată catra acestu Ordinariatu Episcopescu, mi — serveste de ocaziune binevenită, spre a rectifica, cu tota reverința, acea presupunere a Ilustrității Văstre, căsă cum acestu Ordinariatu Episcopescu ar fi capace a comite ceva, ce ar implica macar și numai umbra inferentismului religios. Si asia Ve-ti binevoi a vedea și Ilustritatea Văstra, ca postulatul dintr'ace'a ca adeca credincioșii greco-catolici din unele locuri se se îndemne ori chiar constranga prin acestu Ordinariatu Episcopescu a contribui în modu colectivu la spesele culturale unei confesiuni acatolice ca identicu cu postulatul negarei Santei Uniri, aici, nu numai ca n'a potutu fi salutat cu îndestulare, ci a produs chiar uimire și resensu.

În cat înse offioci's a de mai susu, din partea Ilustrității Văstre, ar vré se fia preambolulu apropiari atat de dorite a celor doue biserice: apropierea acestă numai asia aru fi posibila, salutară si binecurentata de Domnedieu, dacă toti Romanii de sub Sacra Coroana a Ungariei s'ar detiarmuri a imbratistia erași acea Religiuine, care a profesatu-o unu S. Atanasiu, unu S. Vasiliu celu Mare, unu S. Gregoriu Nazarienu, unu S. Ioanu Gura de Auru și toti SS. Parinti orientali, cari precum Vi este binecunoscutu Ilustrității Văstre pona la nefericita desbinare inceptata pe la finea veacului IX și consumata numai în veacul XV. toti pona într'unulu au pestratu cu scumpete legatura credintei și a comuniunii cu Pontificele Roman, ca mōstean alu Catedrei S. Petru si asia ca Capu vediatu al Basericii lui Christos și si centru al Unitatii catolice.

Se se derime dara paretel despartitoru, sa ne unim totî în credinția și dragoste cu Roma, léganul origini nostre inca si pentru acea pentru-ca si insusi S. Pavel, Apostolulu în epistola Sa catre Romani, ca inspiratu de Spiritulu Santu a constatat ca credinția Romanilor, deja pre acele tempuri se vestise în tomlume: „Intéiu dreptu ace'a — dicé Apolostulu — multiamescu Domnediu meu prin Isusu Cristosu pentru V. toti: căci credinția Văstra se vestesc în tota lumea“ (Rom. I. 8), incatu e un-adeverata enigma cumu de atunci, cand ntr'atata ni place a ne fali, cu totu dreptulu, cu originea nostra dela Romani, unei arti conspicue dintre noi se-i fie totusi atata de antipatica acea credinția a Romniloru carea cucerindu lumea civilisatiunei adeverate a fost totdeauna si pretindenea vehiculu cu-curei formale.

Altcum binevoiti etc. Oradua-Mare, din Siedintia Consistoriala tienuta la 29 Martie 1900. Dr. Augustin Lauran, vicariu general episcopescu.

Atentate anarhiste.

Primejdiosul sofu de oament, așa zisii anarhiști, mereu bagă fiori în oament, cu isprăvile lor de ucigași.

Ne aducem aminte de omorurile săvârșite de o vreme încoace de acești oament fără Dumnezeu și fără suflet, grozăvenii acestor fiare cu chip de om.

Capetele încoronate în întâiul rând sunt luate la ochi, asupra lor se face o adevărată vinătoare. Anarhiștii hotărăsc, că atunci și atunci trebuie să fie omorât, bunăoară, cutare sau cutare Domnitor; apoi hotărăsc sau trag la sorți pe unul dintre dinșii, care are să se folosească de orice mijloace pentru a trimite pe cea-laltă lume pe un om mare, pe un cap de stat, care reprezintă ordinea și starea de drept și este paznicul de căpetenie al întocmirilor din lumea noastră și din viața de stat.

Acești nebuni criminali, orbiți de patima vârsării de sânge, nu se dau înșeși din fața celor mai mari, mai neobișnuite mișelii. Ei sunt în stare să arunce în aer clădiri întregi, adunări întregi de oameni, pentru a șterge de pe pământ pe cei socotiți de căpetenie ai ordinii sociale și de stat.

Nu mai au firi omenești, ei suflăte cu totul permise, căci săvârșind crime se mândresc a fi făcut bună ispravă. Nu mai sunt oameni cu judecată, nu mai au minte și compeneala omerească, — căci propusul lor este de a nimici prin crime tot ce în lumea aceasta e autoritate și printr'aceasta, a nimici tot ce e ordine în lume, pentru a preface totul în ruine iar de-asupra ruinei să institue domnia bunului plac al... descreierărilor.

Nici de închipuit nu este o lume anarhistă, pe care zice ei că vor s'o creeze, — prin pumnal și dinamită; ei din potrivă, sub masca, sub firma că ei gândesc să întocmească o lume nouă în care nimeni să nu fie stăpân sau mai mare, — dacă o minte sănătoasă și-o poate închipui aceasta! — oameni perduți, fără căpătâiu și fără rost, își fac o meserie, meseria de ucigași.

Ne aducem aminte de omorirea regelui Umberto al Italiei, omor, la reșutul căruia o lume întreagă a rămas încremenită.

S'au luat măsuri și se fac în toată lumea dispozițiuni, ca să se pună capăt, să se împiedice gospodăria aceasta a nebunilor-criminali de anarhiști; dar cu toate acestea vedem că atentatele nu lipsesc, vedem că orbește se năpustesc anarhiștii earășii și earași, umblând să repună capete încoronate.

În zilele trecute s'a plănuț un atentat asupra regelui de-acum al Italiei, asupra lui Victor Emanuel III; din norocire însă criminalul a fost descoperit și prins înainte de a putea să se duca la îndeplinire gândul mârșav.

Din orașul Brema, din Germania, ne sosoște știri de un alt atentat, care s'a făcut contra vrednicului împărat Wilhelm II; și acum, în următoarele împrejurări:

Împăratul vizitând un restaurant întocmit în pivnița (subsol) primăriei din Brema, eșind din restaurant, ca să plece, îi iese în cale un lucrător și aruncă asupra lui cu toată puterea un drog de fer ascuțit, răzându-l. Restauratorul cu osamenii săi sar iute de-l prind pe criminal și îl dau pe mâna poliției. Împăratul numai decăt a plecat la Berlin.

Atentatul a produs mare febere în toate părțile; după-cum se vestește din Brema, s'a constatat că „muncitorul“ e anarhist.

Etată isprăvurile mai nouă ale acestor blăstămași, acestor nebuni, de cari Dumnezeu să păzească; și de cari să fie curățită lumea este îngrijirea tuturor, căci ei nimicirea lumii o vor.

Din România.

Numiri. Director al „Monitorului Oficial“ a fost numit dl Vintilă Rosetti, fost director al ziarului „Românul“. o..

Agentul diplomatic al României la Sofia, dl N. Mișu a sosit în București. Se crede că va fi numit secretar general al ministrului de externe.

Între prefecții noui numiți este și dl Ioan Nenitescu, poet și literat bine cunoscut, naționalist de valoare.

Din Dietă.

În ședința dela 5 Martie n., „părinții patriei“ au continuat desbaterea asupra budgretului ministerului de honvezi. De astădată vorba s'a învârtit pe lângă dorul cruri: *Se germanizează ori nu oficerii dela honvezi, dacă învață și nemțește? și că sunt, ori nu în stare honvezi unguri să dresese (să învețe) caș din herghelile statului și să umble bine cu ei?*

Secretarul de stat (în ministerul de honvezi) Gromon Dezeo la amândouă întrebările a răspuns, că — „nu!“

Vorbirea secretarului de stat Gromon din această ședință ne privește, în parte, și pe noi Români. Venind adecă vorba și de cărțile, ce li se dau să citească feciorii diferitelor neamuri din regimentele armatei, Gromon a zis, că toate cărțile, ce li se dau feciorilor, învață pe soldați la morală, la patriotism și la religie. Cărțile acelea — zice — nu s'au numai pentru regimentele ungurești, ci și pentru regimentele nemțești românești și slovace. Prin asta secretarul de stat Gromon și-a aprins paie în cap Șovinistii deputați, îndeosebi Pulszky Agoston, au dat navală asupra lui și l-au atacat cu asprime: *cum cutează el să facă deosebire între regimente ungurești și românești? — Și Gromon a trebuit să declare în plănul ședinței, că n'a vrut să vorbească mai înainte despre regimente ungurești și românești, ci a vrut să zică: regimente cu limba maghiară și cu limba română. (Vezi, vezi! Ce lovitură de stat era să facă secretarul Gromon! Noroc, că s'a îndreptat! — Red. „Trib. Pop.“).*

Peste tot, expunerile lui Gromon atât cu privire la limba în armată, cât și la purtarea bătărilor a honvezilor unguri cu căi de călărie, — au produs sânge de tot răs între deputații șovinisti. Mai ales își esiseră din șrite kossuthistii Thaly Kálmán și Rátkay László, între ei și șeciul Ugron, ale căror expectorații au aprins și mai mult focul „patriotic“. Li-au vorbit doară la inimă celor cu aspirațiile șoviniste față de afacerile armatei!

A doua zi, în ședința dela 6 Martie, s'a continuat și s'a încheiat desbaterea asupra budgretului honvezilor. La poziția despre alimentația honvezilor a vorbit deputatul Tóth János, care nu primește budgretul, fiindcă nu-l găsește real. La chestia geandarmieriei s'a produs Thaly Kálmán, care stăruie pentru sporirea acesteia și cere un nou regulament pentru geandarmierie; ear Ugron Gábor e cât se poate de nemulțumit cu starea de azi a tribunalului de războiu,

și cere de urgență un proiect de lege pentru organizarea acestor judecătóri.

După lămuririle date de secretarul de stat Gromon și de ministrul președinte Széll, — budgretul honvezilor a fost primit neschimbă, și tot în această ședință s'a început desbaterea generală asupra budgretului ministerului de finanțe. Referentul acestui budgret (în locul bolnavului Nerréyi) a fost Szabó Imre, și primul vorbitor la obiect a fost kossuthistul Barta Ödön, care a făcut critică aspră budgretului și a declarat, în numele partidului său, — că nu-l primește.

În ședința de ieri, 7 l. c. n., desbaterea în general asupra budgretului finanțelor s'a terminat, după ce încă doi oratori din opoziție: Jurias Mihály și Csávolszky Lajos și-au făcut o aspră critică. Li-a răspuns ministrul de finanțe Lukács László, și în ședința viitoare se va începe desbaterea în special asupra budgretului.

Din străinătate.

Scandal în camera engleză. În ședința dela 6 Martie în casa de jos a Angliei s'a petrecut o scenă ce de loc nu face onoare „patriei libertății și a parlamentarismului“.

Etată despre ce e vorba: E la ordinea zilei votarea unui credit de 17 milioane funți; lordul Balfour propune închiderea discuției și votarea, împiedecându-se deputații irlandezi de a critica proiectul, prin care irlandezilor li-se impun taxe și contribuții acasă, după-ce în Africa Sudeică majoritatea soldaților cari mor luptându-se pentru biruința Molocheului englez sunt luați din poporul Irlandei.

În mijlocul unei mare șgomot propunerea oficială se primește — cu 220 voturi contra 117, după ce irlandezii, 11 la număr, nevrând să voteze conform obiceiului (de a pleca din sala de ședință în salele laterale: dreapta sau stânga, după cum a votat, pentru sau contra) au fost ridicăți din bencile lor prin poliști înarmați, cu forța, desfișurându-se o luptă desperată între poliști și deputații ce li-s'au dat pe mâna, după propunerea aceluiași Balfour, printr'un vot al parlamentului.

Irlandezii astfel au fost dați afară, în vreme-ce strigau: Dumnezeu să aibă în paza sa Irlanda.

Sensații franceze. În timpul din urmă mai multe personaje naționaliste franceze s'au dus la San Sebastian, în Spania, unde se află Déroutède, în exil. Se împliniau adecă tocmal acum doi ani dela încercarea zădărnice, de complot, la casarma Boully din Paris, în ziua funerariilor fostului președinte Felix Faure. Cu această ocazie Déroutède a ținut un discurs, zicând, între altele, că reușita complotului era aproape sigură. Însă fiindcă în seara dinainte o persoană, pe care o ținea de credincioasă, s'a dus la el și i-a spus, că ducele de Orleans avea de gând să se prezinte în mijlocul lor în momentul tentativei, Déroutède a protestat atunci și a declarat că dacă ducele de Orleans ar fi venit, l'ar fi luat de gât.

În urma acestora, regaliștii au făcut ca dispoziția trupelor să se schimbată și complotul s'a zădărnicit. Aceste destăinuirii au produs o mare senzație în Franța. În cercurile politice din Paris, se dă acestor destăinuirii un caracter de gravitate deosebită, căci din propriile spuse ale lui Déroutède reiese, că dacă n'ar fi fost denunțat dinainte, atentatul dela casarma Rouilly ar fi reușit și ar fi luat proporțiile unei adevărate lovituri de Stat.

Dl Buffet, fost șef al cabinetului politic al ducelui de Orleans la Paris, înainte de condamnarea la exil de către Senat (transformat în Înalță Curte de justiție) trimete din Bruxelles, unde se află actualmente stabilit în calitate de secretar al ducelui de Orleans, o desmitinire a destăinuirilor lui Déroutède. El tăgăduiește cu energie o astfel de convență, spunând: „Nu e adevărată afirmațiunea dlui Déroutède că i-s'au trimis, pe când se găsea la Paris, înainte de 23 Februarie 1899, emisarii orleaniști, cari să se înțeleagă cu el asupra loviturii de Stat complotate. — Nu e adevărat că atentatul pregătit de Déroutède cu ocazia înmormântării Președintelui Republicii Felix Faure, a fost denunțat de către un membru al partidului „regalist“ introdus prin fraudă în secretele lui Déroutède“.

Ear dl Jaurès are un alt „trădător“, pe șeful antisemit Jules Guérin, pe care îl numește agent al ducelui de Orleans. Déroutède s'a mărginit să dea o desmitinire telegrafică la această aserțiune a lui Jaurès, că Guérin e denunșatorul, fără a numi pe adevăratul denunșator. „Am tot dreptul să trag concluzia, zice Jaurès, că tot Guérin e cel cu pricina“.

Chestia aceasta a fost aduă zilele trecute înaintea Camerei franceze, fiind o mare afluență de lume în tribune. Deputatul Lasserre a luat cuvântul și a invitat biroul Camerei, să pună de urgență la ordinea zilei discuțiunea raportului comisiei, care a statuat asupra eliminării lui Déroutède și Habert Marcel din rândurile deputaților.

„Paul Déroutède și Marcel Habert — a zis Lasserre — sunt de 14 luni condamnați la exil și de 14 luni se tot amână votul definitiv, pentru desinvestitura legală a lor de demnitatea de reprezentanți ai națiunii. Colegiile lor electorale nu pot fi chemate să-i înlocuiască, numai din cauză că se tot retrage dela ordinea de zi a Camerei raportul comisiei“.

Cu toate încercările naționalistilor de a obține o amânare, Camera a votat cu mare majoritate moțiunea lui Lasserre.

Convocare.

Am onoare a convoca adunarea generală constituantă a despărțământului Lipovei al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ pe ziua de 3/16 Martie 1901 la 10 ore a. m. la Lipova, în sală mare a ospătăriei „La Regele Ungariei“.

Ordinea de zi:

1) Deschiderea adunării generale constituante prin delegatul comitetului central al Asociațiunii.

2) Inscrierea de membri.

3) Alegerea directorului despărțământului.

4) Alegerea alor 4 membri în comitetul despărțământului.

5) Eventuale propuneri.

Lipova, în 11/24 Februarie, 1901

Ioan Tudorescu.

ca delegat al comitetului central.

Observare: Conform noiei aronșări a despărțământurilor, staverită sunt Nr. 1033—1899. despărțământul înființând cu sediul în Lipova se estinde pe teritoriul cercurilor administrative: Lipova, din comitatul Timiș; Mureș, din comitatul Caraș Severin; Radna și Șiria, din comitatul Aradului.

ULTIME ȘTIRI.

Londra, 7 Martie. Ministerul de războiu a publicat datele oficiale despre mersul războiului. În decursul lunii Februarie au căzut în luptă, au murit în spitale ori au fost trimiși acasă oloș 92 oficeri și 2274 soldați.

Trupele engleze n'au putut să scoată din Pearston pe Burt comandați de Kruitinger. De Wett și Steyn, cari au trecut prin Petrusville aveau cu dînă 500 Burt, căror li-s'au mai cădăruț încă Hertzog și Brand cu 2000 Burt. Colonelul englez Thorveycroff adevătat numai 700 soldați, n'a îndrăsnit să atace. Burtii pretutindeni au stricat cale ferată, telegraful și oficiile postale.

Între Bots și Kitschener urmează tratative pentru o capitulare onorabilă.

Cine face zarvă!*D-nule Redactor!*

Imi iau libertatea să Vă împărtășesc unele fapte, pe cari poate până acum, după cum cred, credincioși adevărați ai bisericii lui Christos nu le-au mai săvîrșit, și adevă:

Un nechemat să îmbrace hainele sfințite, cu cari preotul slujește în altarul Domnului ceresc.

Dar să le luăm pe rînd.

Nuntă mare, gr. cath. în Lighet își serbează un credincios din parochia d'îl preot C. Teaha, cu numele Axente Bordoș. Dar în ce nuntă? mai mare decât cea din Cana Galileii, la care a luat parte și Christos.

„Vine Episcopul din Lugoj, ca să-l cunună”, „ba canonicul”, așa se auzia prin unele comune de prin comitatul Timișului.

Și în adevăr, nunta aceea, serbată în Dumineca din 4 Februarie st. v. în Lighet, a fost mare și foarte pompoasă; dar fără ca să ia parte S. D. Episcop Dr. Rudu sau părintele canonic; ci simplu s'a făcut serviciul dumnezeesc prin trei preoți, adevă: părintele Muntean, Jivanca și Teaha.

On. cetitori! Nu voesc a batjocori nunta aceea, pentru-că nunta e nuntă și nu glumă. Impreunăată cu bucurie și veselie; ci voiesc a descrie pe „Apostolul” Teaha, ca să-l cunoască atât gr. cath., cât și gr. ort. ce plătește.

D-nul Teaha, după cum am înțeles, voește să dea morală credincioșilor.

Dar ce morală? de care are D-sa? Vei și amar: Un creștin adevărat, care e moral și voește a da altora, nu-și bate joc de sf. ornate ale bisericeii, ca D-nul Teaha.

Și oare cum a căzut d-nul Teaha în acest păcat? Eată: Avînd tînrul Axente Bordoș să ia în căsătorie o tînră din Jebel, participînd mulți oaspeți și vind ca să fie nunta pompoasă, a pus să meargă înaintea trăsurilor 6 bărbați mascați (bloji) călări: 3 pe măgari și 3 pe cai.

Di Teaha, știind cum călăreții de pe măgari au să meargă înaintea tuturor, și fiindcă cel dintîiu avea o barbă mare de fuior, vind ca să-și bată joc și mai mult de acela, sau vind a-l aduce la unire, pentru-că era gr. ort. (și lipsit de morală), a intrat în sf. biserică luînd unele odejdi vechi „*Eytrahîlul și Felonul*”, cu cari a servit repozatul preot gr. cath., An-

toniu Zora, le-a dat lui Iosif Pojar, ca să le îmbrace.

Poftim morală dela preotul Teaha!

Îmbrăcîndu-se Iosif Pojar, așa a mers înaintea tuturor trăsurilor și a călăreților până la Jebel.

Ajungînd nunta acolo, unii străini, împreună cu țărîimea, au început să ridă zicînd: „*popă îmbrăcat în ornate cu barbă de fuior și călare pe măgar, nu a m măt vîzuit, dar nicî auzit*”.

Ajungînd la convingere cu toții, că nu e preot adevărat, ci numai un simplu om mascat, s'au scărbit, apoi ajungînd și la aceea veste, că chiar D-nul Teaha le-a dat, s'au mirat.

Și totuși nu le venia a crede, ca chiar marele moralist să necinstească hainele dumnezești, *de aceea frumos nume 'i-s'a dat, „papa Teaha cu morahul și cu barba de fuior”*.

Intorend nunta dela Jebel, măgarul cu „*papa*” în spate a tăbărit; ear „*papa*” a trebuit să se dea jos lovind măgarul cu gurguiul opincei, ca să meargă.

Ajungînd în Lighet după amieză, au mers la biserică, și intrînd nuntași în biserică, călăreții au rîmas afară.

În decursul serviciului călăreții de afară începuseră a se juca de „*hai d'a pomana*”, adevă să mînce pomana sîrmanului Nicolae Țirnea, pentru-că a înfruntat pe popa de pe măgar, că de ce s'a îmbrăcat în sf. ornate, fiindcă e mare păcat.

A doua zi, adevă Luni, și d-nul Teaha a luat parte la puțînă preumblare într'o trîsură din cele multe, dar popa tot mergea înainte călare, cu barba de fuior și îmbrăcat în ornate bis.

Acum zic încă odată cuvintele de mai sus: Nu batjocoresc nunta, deoarece-ce nunți cu mascați am auzit, că se fac și chiar am vîzuit; dar mascați în ornate bisericesti nu am vîzuit, nici auzit până acum.

Și oare cine și-a arătat înțelepciunea, ca să se vadă mascați (bloji) și în ornate bis.? — *D-nul preot gr. cath. Teaha, „cel cu morală”!*

Și oare merită D-sa a se mai numi preot cu reverență și să îmbrace haine pe cari le batjocorește? Nu!

Trec mai departe. — Deși acest Iosif Pojar nu e vinovat, fiind un timp îndelungat ca servitor la tatăl lui Axente Bordoș, a voit ca să facă pe plac fostului său

stăpîn; dar fără-ca să știe că'l va îmbrăca dl Teaha ca pe D-sa, cînd slujește în sf. altar.

Acum aș dori să știu dela dl Teaha: cari canoane de ale dumnealor permit și celor nechemat ca să îmbrace sf. haine bisericești?

Poate că vre-un canon adus de D-sa, ca Apostol al uniților va fi avut dreptate; dar, după-cum știu, canoanele nu se fac numai de unul, ci de autoritățile competente.

Și de aceea zic, neexistînd nici un canon bisericesc, care să permită a îmbrăca nechemat hainele bisericești, îl sfătuesc a merge în pustie ca să se pocăească și să câștige morală pe care voește a o da altora avînd lipsă de ea el însuși.

Dar nu Ți-a fost, părinte, frică de Dumnezeu cînd ai intrat în bis. cu gândul ca să dai sf. odejdi, să le îmbrace un nechemat? Nu-ți-e jale cînd auzi că și alții, de altă națiune și-au bătut joc, vîzînd pe acel sîrman îmbrăcat în odejdi?! Crezi D-ta că frumoasă cinste ai câștigat românilor prin aceea înaintea acelor străini vîzînd batjocurite sf. haine?

Vor fi făcut aceia deosebire între gr. ort. și gr. cath? și nu vor fi considerat pe toți că sunt români?

Va să zică, ai scandalizat pe toți români cu fapta D-tale! Dar nu știți D-ta, că chiar teologilor ceteți cari sunt deja hirotesiși, nu li-e permis a îmbrăca hainele cu cari servesc preoți în sf. altar? Și D-ta tot ai comis acest păcat?!

Oare cum îți vei arăta sufletul înaintea tronului ceresc?!

Așa, că îl vei curăți de acest păcat, după-cum zic romano-catolicii în purgatoriu sau încep de acum prin propaganda D tale ca un Apostol al uniților, să Ți-se ierte păcatul? Așa vor fi făcut și sf. Apostoli batjocură din hainele bisericești, ca D-ta? Eu zic, mai bine ar fi să stai închis în odae, făcîndu-Ți mîtîniș, dacă nu te duci să te pocăești în vr'o pustie, și să nu mai mergi prin comune făcînd neliniște poporului nostru românesc.

Nu e destul, că dela nașterea sa a fost mai în tot veacul lovit de furtună grozave atât ca să se lapede de nașterea sa, cât și de religione, și tot le-a păstrat cu scumpătate, eară D-ta acum voești, ca strămoșasca lor religione să și-o părăsească? Așa se voește binele poporului nostru? nu sunt destule necazuri pe cari le are din partea altora, ci mai vini și D-ta, d-le Teaha, cu trecerea la unire?!

Dacă nu vezi D-ta batjocura ce faci din sîrmanii români, o vedem noi și însuși ai dovedit-o la nunta aceea. Dacă ai fi un bine-voitor al românilor și cu morală multă, de ce nu trec la unire toți credincioșii din Lighet, căci doar ești parochiacol? și de ce unele familii din parochia D-tale au părăsit unirea? De ce? Fiin-că te cunosc ce plătești: ești un egoist al timpului de acum; nu lucrezi spre binele românilor, al națiunii, ci sperezi, că dacă vei câștiga parochia întregi gr. ort. la unire, îți câștigi nume mare și cu timpul te vor ridica în treapta ierharhică. Aceasta e toată cauza, pentru care te lupți atât de mult.

Nu mai credincioșii din parochiile prin cari umbli cu propaganda nu-ți știu scopul, ei cred că dacă trec la unire, mese întinse cu de tot felul Ți așteaptă la curtea episcopicească din Lugoj; și ce zici D-ta: e adevărat că le dai morală, de care însuși ai lipsă?

Dacă ai spune tot adevărul prin comune, cari vor trece la unire, că nu vor plăti mult la cult, *de ce se plîng uniții parochieni ai D-tale din Lighet, că sunt înșelați cu unirea*, deoarece-ce ei plătesc mai mult cultului decât gr. ort. și aceia sunt cu mult mai în stare decât ei? de ce?

Apoi am înțeles și aceea, că parochiile cari se vor uni, nu vor plăti învățătorul, pentru-că le faci școale comunale, de stat.

Intr'adevăr, ești de admirat, nu-i vorbă; român verde, ca stejarul cu numele: pe din afară verde și înăuntru putred.

Și dacă voești să faci școală comună, te rog spune, e constrîns un învățător dela astfel de școală să cânte în biserică fără plată, ori să dea copil la înmormîntări?

Apoi, numai statul plătește pe învățător, și parochieii nu contribuie nimic la întregirea salariului?

Dar să zicem că nu contribuie la salariu, și de aceea învățătorul, nefiind plătit de ei, nu merge la biserică și cântăreți nu sunt; aș voi să știu, cu plăcere vin credincioșii la biserică?

Judece dl Teaha, dar nu ca strășul, cînd Ți bagă capul în nășip,—lucrează d-sa spre binele națiunii române și spre moralizarea poporului? așa sunt naționaliștii și moralistii?

Ear dacă nu vei judeca D-ta, las pe domnii cetitori să te judece, din toate punctele de vedere, că oare ești D-ta creștin și român adevărat?

Ear eu încheiu cu cuvintele: de ar făgădui Turcii d-lui preot Coriolan Teaha o

Poesii populare.*(Din Bolvașnița.)*

Frunză 'n prun, frunză sub prun,
S'a dus neica la cordun.
Nu mi ciudă că s'a dus,
Numa'ncai de mi-ar fi spus,
Să-i fi dat gură de-ajuns.

Colo'n vale, la isvor,
Șede-o fată c'un fecior,
Se judec' de se omor.

Zice fata cătră june:

— Ce păzești, de nu te 'nsori,
Șezi ca măgariu 'ntre oi?
Ear' junele cătră fată:
— Tu ce șezi nemăritată,
Ca moara neferecată,
Ca mărgeaua ne'nșirată?

— Nicolae pîr sucit,
Șezi la noi, dac'ai venit.
— N'am venit eu ca să șed,
Ci-am venit să te mai vîd;
Că noi bine ne lovim
Și de nalți și de subțiri,
Ca doi pui de trandafiri,

Și de nalți și de 'ngătați,
Ca doi pușori de brazii.

Toată lumea s'o 'nsurat,
Nevești mîndre și au luat;
Eu, Doamne, ce mi-am ales:
Ce-a fost mai rău în ovăș,
Două fire de neghină
Și-a mea mîndră-i mai ursină.
Trecui valea după o sută
Și luai o mare slută;
Cînd o vîd la foc șezînd,
Par'c'aud ursul gemînd;
Cînd o vîd șezînd pe pat,
Par'c'ă-i dracu 'mpelițat.

Frunză verde earbă neagră,
De cine dorul se leagă
Nu 'și mai poartă mîntea 'ntreagă:
Ci'n grea boală mi-se bagă;
Boală grea ca frigura;
De frigură zaci în pat,
Dar de dor umbli turbat.

Iubește, neică, și taci
Și nu-ți mai pune tîlmaci,
Că tîlmaci is ochii țîi,
Nu poți să te uii la ei!

Să rîmăi, vale, pustie,
Pe cine-aștept nu mai vie

Și-o lăsat dorul la mine:
Ia-l, mîndro, și-l pune bine;
Pune-l bine și mi-l leagă
Și-l pune la tine 'n ladă;
Cînd o da de primăvară,
Mîndro, tu să mi-l scoți eară,
Tu să-l iai să-l prisedești
În toate grădinele,
Să mi-l poarte mîndrele.

Poartă, mîndro, ce-i purta,
Poartă floare de colie
Să mi fi dragă numai mie;
Poartă-mi tu un rosmalin,
Numai noi să ne iubim.
Frunză verde floricele,
Vino, neico, și mă cere;
Dacă maica nu m'o da,
Să aprinzi casa pe ea
Și să-i astupi ulița
Tot cu lin și cu pelin,
Cu nuiele de băgrin
Să ne 'ntîlim cînd și cînd,
Mercuria și Joia-odată,
Dumineca ziua toată.

Pe coasta cu florile
Paște badea oile;
El din gură-așa-mi grăia:
— Pașteți oi și singurele,
Eu mă duc să-mi iau muere.

Oile cînd auziau,
Cele mici ingenunchiau,
Cele mari coarne plecau.

Cîntă cucu Vineria,
Trec feciorii Dunărea,
Doi cu doi alătura.
Oficerii trec cîntînd,
Cîstanele suspinînd
Și pe mame blîstîmînd,
În ce apă i-au scăldat,
În apă de Vineri sara,
Să umble lumea și țara.

Plînge-mă, maică, cu dor,
Că Ți-am fost eu bun fecior,
Ți-am scos plugul la ogor,
Ți-am arat, Ți-am sîmînat;
Cînd fui gata de arat,
Eată carte mi-o picat,
Carte dela bătălie,
Să mă duc la cîtînie,
Carte dela Becfherec,
Să mă duc la rigement.

Să vini, bade, Joi la noi,
Să mîncăm mere de soiu;
Să vini, bade, Sămbătă,
Că-i bărbatu dus la moară,
Soacră-mea trage să moară.

poziție mai înaltă, ca să câștige pe români la religionea lor, pâr. Teaha și-ar da toată trucia, ca să ne și turcească!

Deoarece ce am scris numai adevărul curat, am curajul a mă arăta:

Theodor Sandru,
teolog abs.

Alegerea dela Iosășel.

Ni-se cere publicarea următoarei întimpinării:

Stimată Redacțiune! In sgomotul alegerii de deputat dela Iosășel, nu am avut nici ocaziune, nici timp a combate apucăturile infame a contrariilor mei, răspândite prin gazetele locale, cari doriau a mă discredită înaintea alegătorilor, și aveau scopul să se aplice și la actul alegerii cea mai mare forță, din cauza: că eu așa fi aș zisul naționalist. Acum însă, după terminarea alegerii, spre orientarea publicului român, care doură nu ar fi cetit declarațiunea mea din gazeta „Budapesti Hirlep”, am să vă rog, să binevoiti a da loc următoarelor:

Maî înainte de toate deneg hotărât învinușarea răutăcioasă: ca și cum eu nu așa fi Român. Și oare din ce cauză? Pentru-că reporterul d-voastre nu mă cunoaște! Lucru trist ar fi însă, dacă numai atâtia Români am avè câștig d-sa fi cunoaște. Și, și mai trist ar fi, dacă toți acei Români, a căror nume sună pe ungușe, s'ar lăpêda de sângele și neamul lor. — Căci cine nu cunoaște mulțimea extraordinară a diplomelor de nobilitate la poporul român?

Bu încă îmi trag originea din o familie ca aceasta, română, care prin virtute militară și-a câștigat nobilitatea, și care a dat Aradului preot și învățător.

Nu știu deci a-mi explica, ce a fost cauza și scopul, că tocmai înaintea alegerii „Tribuna Poporului” m'ă negat originea! — Și cu ce drept a făcut-o, când eu nu mă negat-o nici când? Și ce e cauza, că acum după alegere, știe deja că sunt Român?

Nu am negat eu originea mea de român nici înaintea primului ministru Széll, nici înaintea comitetului suprem din Arad, — cu cari mult am consultat înainte de ce așa fi pășit în Iosășel cu program liberal, — ci din contră, tocmai pentru aceea am căpêtat sprigin morală dela Exceleșia Sa, pentru-că pe mine numai iubirea de neam și sânge m'ă condus să primesc candidarea în

asa cerc electoral, unde maî în toată comuna am amic, sau rudenii.

E drept, că nu mă laud cu cunoștința personală a dlui reporter; e drept, că nu urmăresc pe acei Români, cari la toată ocaziunea își bat pieptul cu naționalismul lor prin jurnale, însă pentru poporul român, pentru țeranii sunt indiferenți; totuși nu conced la nime pe lume, ca fără a se convinge de adevăr să facă critică asupra persoanei, asupra faptelor și intențiunilor mele, plane atunci, când evident este, că respectivul nici nu mă cunoaște.

Așadar' nu sunt străin în cercul electoral dela Iosășel; dar' nu sunt și nici nu pot fi străin nici față de neamul românesc de unde îmi trag originea — chiar și dacă așa vrea să fie, pentru-că nici firea, nici inima nu mă lasă.

Sau maî departe, pentru-că ocazionalmente nu sunt pe basa programului național; și că eu nu aflu pentru neamul nostru de nici un folos pasivitatea decretată; ci sunt pe baza unui program liberal, care e întemeiat pe lege și dreptate, — ear' nu pe axiome theoretice, cari la atingerea primă, a vieții practice dispar în vânt — și care program pretinde o luptă continuă pentru dezvoltarea liberă a poporului nostru; eu așa cred, că nime pe lume nu e îndreptătit a lua la îndoială iubirea mea sinceră către neamul românesc, de care aparțin.

Căci la dia contră, toți prelații noștri, toți deputații noștri, cari până acum au stat pe basa programului liberal, — după logica articolelor din „Tribuna Poporului” — au fost străini și de neam și de dorințele noastre politice!

Merite politice, e drept că nu am, dar' sunt om tinăr, și pot încă avea. Am însă inimă plină de iubire de neam, și brațul îmi este destul de tare, ca să pot apăra drepturile unui cerc pur românesc, și să pot lucra pentru ameliorarea poziției de tot miserabilă a țeranilor din cercul dela Iosășel.

Și întreb eu acum, oare lucru rațional a fost a mă împiedeca în lupta pentru neam atunci, când țeranii noștri din cercul Iosășelului strigă după ajutor? (Nu trebuia să precisăm atitudinea noastră: să se știe, că noi nu am adoptat activitatea. *Red.*)

Lucru consult a fost oare, a servi interesele unui străin, atunci, când e vorba de a da ajutor!

Și oare din punct de vedere național-politic, la loc a fost acum, — când știm că primul-ministru Széll are intențiune de pacificare, — a forța prin articole fără nici un temei, ca peste 2000 de alegători români să și vëndă dreptul cel mai sfânt pen-

tru ban, mănăcări și beuturi? — (Să le fie rușine acestor Români slabi! *Red.*)

Și în fine întreb eu de clubul național, ce folos au avut de pasivitate la alegerea din Iosășel, când 2000 de alegători români au votat pe un maghiar, contra unui român nu din convingere, nu din iubire, ci pentru interes material? — (Pecatul acesta îl au pe suflet preoții și învățătorii d'acolo. *Red.*)

Sau credeți doară, că dacă se va decreta activitatea, poporul român — fiind dedat prin pasivitatea inteligenței — a alege fără conducători, nu va merge acolo unde va căpêta bani și beutură?

Fără îndoială că da!

Ce folos are dar' pasivitatea? A cundus pe țeranul nostru, — care altminterea e dăruit cu minte sănătoasă și inimă nobilă — la demoralizare.

Din cauza aceasta sunt eu din toată inima amicul activității, și lupt sub steagul liberalismului, că pentru nici o idee nu a vèrsat omenimea atâtă sânge, cât a vèrsat pentru libertate. Și oare poate fi un popor liber, care nu e conștiu de drepturile sale cele mai sfinte?

Pasivitatea numai singur atunci ar avea un înțeles logic, dacă atât clerul și învățătorii, cât și sătenii români s'ar reține de votare!

Însă la alegerea dela Iosășel ce vedem!

După ce în toată comuna am rostit deja vorbire către popor, aveam impresiunea, că contrarul meu nu va căpêta nici un vot de țeran. Ovațiile, însufleșirea în unele comune erau aproape de estaz. — La faptul acesta frica contrariilor era mare; și începură a umbli cu bani după voturi.

Se aude că peste 60 000 coroane s'au împărțit spre acest scop; și în toată comuna era beutură și mănăcări la dispoziția alegătorilor români.

Apucătura aceea, din partea foilor maghiare, că eu așa fi naționalist, a avut un rezultat minunat.

„Tribuna Poporului” a scris staturiu în contra mea, și a inferecat conducătorii poporului; ear contrarii mei și au câștigat pentru alegere un batalion de soldați și geandarmi, cu cari să poată intimidă partidul meu. Pe lângă aceea notari, scrietorii primari comunali toți au fost mobilizați; ear trupa agenților și la locul alegerii umbliu cu bani și beuturi în mod nerușinat.

Pe lângă toate acestea însă eu reușiam, dacă poporul avea conducători.

Poporul însă vèzând, că conducătorii lui din interes nepriceput nu se interesează

de alege; maî departe fiind dedat deja a fi condus prin slujbașii administrației, a votat după poruncă acolo, unde a căpêtat bani și beutură.

Nu maî așa s'ă putut întâmpla, că, deși tot poporul românesc din cerc pe mine a dorit să mă aleagă, eu numai 162 voturi am câștigat. Partida mea adevărată — fără conducători — la locul alegerii nu s'ă putut întruni, macăr că a rupt un gard spre acest scop; căci baionetele au constrins pe alegătorii mei la retragere.

Casul acesta a dat indemn contrarului meu, ca pe cale mijlocită să-mi ofere bani, numai să mă retrag dela alegere.

Bu însă am dat dovadă eclatantă, că conștiința mea nu se poate cumpăra cu bani; și pentru aceea, ca nici umbră de corumpere să nu cadă pe persoana mea (fiind în cercul acesta us retragerea), am lăsat să dureze alegerea până în noapte, adică până-ce toți alegătorii prezenți au votat.

Conștiința mea e liniștită, nici un vot nu am cumpărat cu bani sau beutură. Toate voturile din iubire și încredere le-am obținut, și nu prin mijloace onte. De aceea sunt fâlos pe voturile acestea, că barem am aflat între țeranii caractere, cari nu se pot înfricoșa, nu se pot cumpăra. Deci învingerea morală totuși e a noastră! Alteam alegerea din August pe deplin va justifica o.

După toate acestea, așa cred, că e de prisos a mă maî apăra contra acușei, că eu mi-aș fi pus candidatura numai de formă; sau așa fi pactat cu contrarul meu, cu care altcum de 10 ani n'am vorbit; sau contra scornitului, că așa fi crescut în casa bătrânului Tagányi

Drept aceea, Domnilor mei români veritabili! Vè rog în numele țeranului pârșit de toți, grăbiți și lăsați politica comitată de pasivitate, și lucrați umăr cu umăr uniți în cuget și iubire pentru sèrmanul țeran, care (precum puteți vedè) maî are încă inimă nobilă, maî are caracter nobil, până însă... nu are!!

În fine, deoarece-ă ura și invidia nici când nu dau sfat bun, ear' judecata adusă prin slăbiciunile acestora nu oate fi justă și obiectivă, cred că publicul imparțial va judeca după tot meritul ofeusele necunoscutului reporter dela „Tribuna Poporului”.

Cu distincă onoare:

Dr. George Sombati, nobil de Barași.

Să știu, soacră, că-ți muri,
M'as albi, m'as rumeni;
Dar să știu, că te-î scula,
Singură m'as spenzura
De capêtu brăului
In vârful pelinului,
Să fac fală vântului
Și umbră pământului.

Spusu-ți-am, măicuță, ție,
Să îți zile pentru mine,
Să mă dai în sat cu tine.
Și tu zile nu-mi ținungi
Și departe mă dăduși.
Fă-ți tu, maică, băta nouă
Și despica dealu 'n două;
Fă-ți tu, maică, băta 'n dungă
Și despica dealu 'n cruce
Să-ți aud vorbele dulci,
Că de când m'ai măritat,
Mai bine m'ai fi 'ngropat.

In grădinața lui Ion
Toate paserile dorm,
Numai una n'are somn
Și sare din pom în pom
Și strigă numele Ion:

Ian ieși, Ioane, din școală,
Că toți feciorii se 'nsoară
Și fetele se mărită
Și tu rămăi gură friptă.

Uită, maică, uritul
Cum îmi poartă inelul
Și nu-l poartă să mi-l dea,
Ci mi-l poartă să mă ia.
Să știu, maică, că m'ai da,
Singură m'as spenzura
Într'o creangă de alun,
Lâng'o margine de drum.
Căți drumari pe drum ar trece,
Toți cu ochii m'or petrece.

Pușinel pe lume-am fost
N'am iubit pe omul prost,
Ci-am iubit omul frumos.
Iubește, măndro, iubește
Cu cine și-se lovește,
Și ia samă ce iubești,
Că în urmă te căești;
Iubește un om frumos,
Să și fie neamul fâlos,
Nu iubi pe un urit,

Să-ți fie neamul halit
Și de toți batjocurit.

Cântă puil cucului
La tulpina nucului,
Roagă moartea turcului,
Cucule, unde te duci,
Mă mir iarna ce mănâncă.
Măncă putregae de fag
Și viu de vè cântă de drag.

Cine-aude gura mea,
Lasă vinul și nu-l bea
Și vine la gura mea.
Cine-aude glasul meu,
Lasă vinu 'n fâgădău
Și vine la glasul meu.

Culese de: Ioan Ghergulescu,
învățător.

POVESTEA Unei Coroane de oșel.

Scrisă anume pentru țerănime.

De

GEORGE COȘBUC.

Oastea.

3. Tunarii și săpătorii.

(Continuare.)

Ear iscusința Românului de-a se adăpostii în fața dușmanului este o firească urmărire a deșteptăcunii sale.

Domnitorul nostru, înainte de-a fi Domn al Românilor, maî vèzuse rêsboaiete și pricepea multe meșteșuguri istețe întru ale purtării luptelor. El se strădui să aibă, pe lângă artilerie bună, și oșteni pricepuți la ridicarea de întăriri și săpături de adăpost.

Când am intrat în rêsboiu, aveam o oștire de geniu mai bună și mai isteță decât a Rușilor.

Și mai aveam un lucru bun. Toți pedestrașii și tunarii aveau pe lângă armă și câte-o săpă. Pentru asta ne batjocoriau Rușii, zicând că Români merg să se bată cu sapele. Dar la Plevna, într'adevăr, cu sapele ne-am bătut, ear Rușii au dat din colț în colț să și aducă și ei sape.

Rușii au stat multă vreme fără adăpostiri la Plevna, în bătaia puștilor și a tunurilor. În ziua luptei celei mari, generalul Scobelev, care trecuse cu Cazacii Dunărea în not, cucerise o redută și câte-va dealuri

De prin Bihor.

Sinodul protopopesc al tractului de Beiuș s'a ținut la 10/23 Februarie a. c. în Răbăgani. Prea onoratul domn Elia Moga, protopopul tractului, după sfânta liturgie și chemarea Duhului sfânt, pentru ținerea sinodului, ne-a condus la școala de acolo.

Fiind membrii sinodali în număr de ajuns pentru ținerea sinodului, P. O. D. Protopresbiter a declarat pentru acest sinodul protopopesc ordinar de deschis.

Ca președinte al sinodului, își ocupă locul, notar fiind Cristea preotul din Ds. Forău. Protopresbiterul își desfășură rolul anului trecut; spune cu grai viu, că: pacea și liniștea bisericii din tract nici de proslăvîm, nici de altfel de secte sub decursul anului trecut nu au fost conturbate.

Ce privește starea învățământului, în unele părți din tract este *nemulțămitoare*. Scaunul protopopesc a avut o ședință, comitetul protopopesc nu s'a întrunit nici odată.

Trece după acestea asupra desbaterilor meritoriale, cari se țin strins de sinod cu privire la mijloacele cari ar fi mai de folos pentru înaintarea învățământului în școlile tractuale.

Când acestea din partea mai multor membri sinodali se discutau, — m'am ridicat cu graiul și m'am adresat către P. O. D. Protopop în sinod, înșirând multe, cari aci le și dau publicității:

„Am ascultat raportul, dar' nu am multă mire de raport, și nu doară din cauza P. O. D. Protopop, care este părintele tractului nostru, ci din neglijența unor preoți ai noștri din părțile noastre, de pe la Ceica.

„Am cunoștință, că unii preoți din unele părți nu au în evidență starea numerică a poporului, ce este datorința de prima ordine a preotului, pentru că un păcurar al oilor în tot momentul știe oile sale și numărul lor, și un preot român să nu-și știe turma sa, e un lucru dureros!

„Sunt preoți, cari dările eparchiale, banii de suflete, taxa legată pentru asigurarea realităților nu le încassează, nu le administreză, ba cer ajutoare și le folosesc sinistru.

„Este între noi o stare rea: poporul aduce preot în parochie fără dimisional dela protopopul unde a fost până atunci și fără a întreba pe protopopul tractului nostru.

„Sunt preoți, cari se terguesc cu poporul să ajungă administratori — de aci

provine că alt preot intru atâta a devenit de popular, că are 3—4 comune.

„Nu-mi convine, dacă cine-va, undă-va e ales preot, cum de nu locuiește în comuna, unde e parochi?!

„Acestea sunt abuzuri, — cu acestea vaza preoților seade.

„Fac reflectare, că P. O. D. Protopop de când suntem în viața constituțională, încontinuu a fost deputat sinodal: pentru ce nu și-a ridicat glasul, pentru ce nu a cerut sus și tare și de multe ori, ca în Ceica și Răbăgani, ca în centrele noastre, diecesa să ajutore acele centre și să aibă încontinuu învățatori evalificați și stabili! Că numai așa poate înainta învățământul“.

Unde mi-au fost cunoscute seșderile, am enămerat comunele, ce am înșirat cu graiul, am demonstrat citând date pozitive la fie-care aserțiune.

Onerații membri sinodali așa s'au pronunțat, că toate acele înșirate de mine nu cad în competiția sinodului protopopesc! Așa lu au fost luate nici la protocol — nici eu nu am pretins — deși acele toate, după a mea școala, se țin de celea cuprinse în § 50 p. 1. 3 și 4 din Statutul organic.

Mă simțese forțat deci a le da publicității, pentru că nu e destul să fie numai cu numele preot preotul, să se bucure de beneficiile preoțești, ci să fie preot în înțelesul strict al cuvântului și al faptelor.

Aci nu pot a nu accentua, că la un cas bine nimerit, secretarul consistorului orădan, Nicolau Zigre, cu durere s'a pronunțat zicând: „Avem preoți, cari amăsurat beneficiul preoțesc anual, nu fac atâta sub decursul anului întreg, cât o lună artrebuie să facă!“

Ce privește acum starea generală, dacă un iubitor de neamul său va compara statistica din 1870 cu cea din 1900, în privința culturală, nu mult progres va afla; ear ce se atinge de puterea fizică a poporului, va afla scădere de 10%. În privința economică: 20% perdute din moșii, ajunse la neamuri străine; economia de vite din cauza multor calamități, toate sunt pedepse venite dela Dumnezeu pentru necredință.

Trist tablou, dar este așa.

Topa de-ăus, 11-23 Februarie, 1901.

Vasilii Papp,
preot gr. or.

Recenziune

asupra cărții „Predice ocazionale și funebrele“ de Dr. Em. Elefterescu (1900), scrisă de Ioan Nicorescu, preot în Jabar.

(Continuare.)

Să continuăm mai departe și să analizăm o altă predică, pentru exemplu nu mai departe decât a IV., cărășă la cununie:

Elefterescu:

„Nu este bine, să fie omul singur“.
(Moise II. 18.)

Onorat mire și onorată mireasă!

În mijlocul atâtor scene întristătoare ale vieții, îmi cade bine a-mi pute odihni din când în când ochii osteniți pe tipul zimbitor al fericirii adevărate, curate; pe tipul acelei fericiri, care Dumnezeu sântul o a depus în sânta alianță (legătură) a căsătoriei, ca ereditate (moștenire) a genului omenesc.

Popfii:

„Amvonul“ N-rul 2 anul 1881.

Onorat mire, onorată mireasă!

Iubiți frați și fiți! În mijlocul atâtor scene întristătoare ale vieții, îmi cade bine a-mi pute odihni din când în când ochii osteniți pe tipul strălucit, pe tipul zimbitor al fericirii adevărate, curate; pe tipul acelei fericiri, care Dumnezeu sântul o a depus în sânta alianță a căsătoriei, ca ereditate a genului omenesc din secole în secole.

Până aci dl Elefterescu nu face nici o abatere și dacă nu evita a pune și cuvintele din secole în secole apoi îl puteam învidia pentru minunata plagiată. Voiște a escela mai mult ca Popfii, când scoate esența cuvântului lui Popfii, și-l ia drept de moto al vorbirii sale. Purcedând mai departe, constat că i-se par prea multe vr'o 5 pasaje, pe cari le lasă afară și trece mai departe decopiând; mai înainte citează motto amplificându-l mai cu câteva cuvinte, apoi continuă:

Elefterescu: Măreța expresiune, în care Dumnezeu prin aceleași cuvinte, în același moment, pe de altă parte stabilește autoritatea și superioritatea bărbatului dându-i a înțelege, că nu este atât de mare și puternic, ca să poată trăi singur, să nu aibă trebuință după ajutor.

Măreța expresiune, în care Dumnezeu prin același moment, care pe de o parte declară demnitatea femeii care nu este sclavă, ci soția bărbatului,

cu aceleași facultăți, ca aceleași privilegii și drepturi, ear pe de altă parte o apără contra vanității, căci totuși este numai ajutor.

Astfel fu constituită prima alianță de căsătorie, a cărei sântenie, unitate, nedesfacerea, o proclamă Dumnezeu prin însuși primul om.

Popfii: Măreța expresiune, în care Dumnezeu prin aceleași cuvinte, în același moment, până despre o parte satoroeste autoritatea și superioritatea bărbatului, despre altă parte previne îngâmfaarea, dându-i a înțelege, că tot nu e atât de mare și potente, să poată trăi singur, să nu aibă trebuință de ajutor!

Măreța expresiune, în care Dumnezeu, prin aceleași cuvinte, în același moment, până despre o parte dechiară demnitatea muerii care nu e sclavă, ci soția bărbatului, cu aceleași facultăți, cu aceleași privilegii; despre altă parte o preservă contra vanității, căci totuși e numai ajutor!

Astfel fu constituită prima alianță de căsătorie, a cărei sântenie, unitate, indisolubilitate neviolabilă o proclamă Dumnezeu prin însuși omul prim.

(Va urma.)

Din Banat.

(Concert în Varadia.)

Reuniunea de cântări gr. ort. române din comuna Varadia ni-a procurat și în carnavalul din acest an plăcerea prin una din frumoasele sale producțiuni teatrale cu concert, lăsând să mai uităm pe un moment de necazurile și suferințele zilnice. La 24 Februarie adică am avut plăcuta ocaziune a asista la un frumos concert împreună cu teatru, care a reușit în mod neașteptat de bine.

Încântat de progresivele îmbucurătoare ce le face această reuniune sub conducerea înțeleaptă a veteranului învățator și președinte, George Trunea, care ca bărbat doritor de progres lucrează cu multă stăruință la ajungerea scopului, pentru care sunt menite reuniunile noastre de cântări, — îmi iau voie a scrie câteva rânduri despre succesele strălucite ale acestui concert.

Înainte de timpul fixat, spațioasa sală a ospățării mari din loc era tixită de public românesc, venit din toate părțile comunei, pentru a pute gusta de nou din hrana spirituală națională ce ni-o dau frumoasele noastre cântări naționale prin plă-

dela Turci. Dar în urmă, scoși din redută, Rușii rămăseseră de-odată pe dealul deschis: înaintea ni puteau merge de focul plumbilor, îndărăt era și mai rău, căci ajungeau tot mai în focul drept al Turcilor, ear adăpostire n'aveau.

Atunci, în groaza peririi, au simțit și Rușii, care e binele pe care l'au urmărit Românii cu sapa lor. Rușii parte adunau pe morții lor și făceau din ei zid, după care se adăpostiau — și aveau destul, căci periră peste șapte mil de Ruși acolo — parte se trudeau să sape cu tesacurile un șanț cât-de-cât și scoteau pământul cu capacele bidoanelor. Săpau oficerii cu săbiile, scormoniu flicăit cu unghiile pământul, ca să între în pământ.

Acest lucru nu li-se putea întempla și omănilor. Ei, îndată-ce nu puteau să mai înainteze de foc și nu puteau ori nu voiau să se dea îndărăt, își săpau cât ai bate din palme un șanț; asvirliau pământul ca un parapet, și culcați pe pântec ori în gunchii ochiau spre Turci. Erau isteți în săpare, căci se deprindeau în vreme de pace cu asta.

Când le venia bine, ieșiau de-odată din șanț cu Ura! și s'aruncau spre dușman, cărășă făceau în grabă un șanț și se adăpostiau, și tot așa s'apropiau de redute din asvirlitură. Ear dacă n'aveau noroc de isbândă, când erau la retragere

nu rămăneau deschiși cu totul, căci tot așa adăpostindu-se din loc în loc, se întorceau în bună pace.

În ziua luptei celei mari, după ce toate oștirile creștine au fost împinse îndărăt de Turci, ele aveau porunca să stea aproape de dușman.

Și au stat. Pe când Rușii se feriau de plumbi, ce le șuierau pe la urechi, plecându-se ori dând capul acū la dreapta, acū la stânga, Românii steteau în șanțuri și mânia focului turcesc nu le strica nimic.

La vr'o câte-va zile după luptă, Marele Duce cu mulți generali ruși au alergat pe dealuri să vadă cum stau oștirile. Când au văzut pe Românii adăpostiți așa de bine, ear pe Ruși stând pe loc deschis ori prin porumb, a scris Domnitorului nostru: „Dă porunca Rușilor să și facă și ei nelntârzit adăposturi ca Românii“.

Dar Rușii n'aveau sapa.

De trei lucruri, pe cari le-au făcut Românii cu sapa, s'au mirat străinii și ni-au făcut laudă: redutele noastre și drumurile acoperite, șanțurile de apropiere spre Plevnița și bordecele de locuit.

Românii pe partea lor și-au săpat redute mari. În fața redutelor turcești, cu parapete înalte, cu șanțuri împrejur și cu locuri de așezat tunurile. Îndoită menire aveau redutele: să fie loc de scutare și de adăpost Românilor, câtă vreme pândesc pe dușman,

și loc de înșovire în ziua când Osman ar fi încercat să iasă la larg și să fugă din Plevna.

Avem vr'o trei-zece de redute, mai mari și mai mici, împrăștiate pe dealuri ca niște suliți în coastele lui Osman. Toate își aveau numele lor: Carol, Tudor, Craiova, București, Transilvania, Bucovina, și așa mai încolo.

Ear redutele erau legate cu drumuri ascunse, parte cu șanțuri. Drumul ascuns era netezit frumos, ca să poată umbla mai cu înlesnire tunurile, ear spre partea Turcilor aveau parapete de pământ, înalte, încât ascundeau și pe călăreți.

Acestea toate erau tot așa de cu pricoperi așezate și cu temeiuri făcute, ca și ale Turcilor.

Ear șanțurile de apropiere și-le săpaseră Românii pe câmpia dintre Grivița lor și Plevnița. Acestea porniau din reduta Griviței și tăiau câmpia până la Plevnița în toate chipurile; erau foarte multe și se învecușau și se virau unele într'altele. Și așa de îndrăzneți erau cu săpătura, încât ajunseră să meargă cu șanțurile până sub reduta Turcilor ca să pue iarbă de pușcă și s'asvirlă în nori pe Turci cu redută cu tot.

Șanțurile erau largi de putea să meargă un car prin ele, și adânc de nuse vedea călărețul. Ear sub poalele Plevniței, unde era un șanț adânc al Turcilor, Românii au

săpat pe sub șanțul lor, așa că bătăli oamnei erau virțiți la șase metri sub pământ.

Și cu câtă greutate săpau! N'aveau aer întru adâncul acela, ear pământul trebuia cărat prin toate șanțurile până la Grivița. Turcii trăgeau necontenit în șanțuri, la întemplantă, și ucideau pe mulți săpători! Une-ori Turcii săpau și ei șanțuri, în calea noastră, ca să ne taie șanțul, și se întemplantă să dea șanțul lor în șanțul nostru. Atunci Românii trebuiau să închidă șanțul acolo și să-l abată în altă parte.

Și trebuiau să sape în liniște, ca să nu-l audă Turcii. Și era noroiu în șanțuri, și apă, mai târziu zloată. Le puteziau cismele în picioare, le degerau degetele, și săpau înainte. Străinii își duceau mâna la cap de mirare, căci șanțurile românești nu dovediau numai pricoperi, ci și dragoste de muncă și îndelungă răbdare.

Ear bordece de locuit și au săpat în toamnă. Când a dat frigul iernii, i-au găsit pe toți adăpostiți în pământ. Și li-au prins nespun de bine bordecele, mai ales că lipsiau lemnurile de foc din împrejurul Plevnei.

Mai la urmă și-au adus și Rușii sapa și și-au făcut și ei bordece. Și-au făcut câte-va întăriri în chip de redute, dar nici pe de departe nu se potriveau cu ale Românilor. Ear șanțuri de apropiere spre redutele turcești n'au săpat niciarii.

În ziua ieșirii lui Osman din Plevna, redutele noastre și șanțurile de apropiere ni-au răsplătit cu neprețuită răsplată truda săpăturii lor.

cutele lor melodice, eşite din pepturile de aramă ale bravilor coriști și coriste, care prin diligența lor de fer și aptitudinea în instruirea și conducerea corului a zelosului dirigente, Paul Farca, au contribuit mult la dezvoltarea simfoniei naționale, însușind prin prestațiunile lor pe locuitorii acestei comune pentru tot ce este românesc.

De toată lauda este și de astădată purtarea țeranilor noștri, căci pe lângă neajunsurile materiale, de care sufer, de abia pot suporta sarcinile impuse de stat, comitat și comună, totuși jertesc cu plăcere și pentru astfel de scopuri culturale. Imi sălta inima de bucurie privind, cum vrednicii noștri românași și dragălașele românețe intrau în sală veseli și plini de viață și așteptau cu bucurie timpul când are să se înceapă producțiunea.

La sunetul clopoțelului cortina se ridică și se produce un aspect frumos, când apare deodată pe bină o frumoasă cunună de coriști și coriste, îmbrăcați aproape la fel în ginzașul costum național, de-și era mai mare dragul să-I privești și să ascuți cum cu notele în mână executau cântările din program, cu atâta foc și armonie, încât au multămit pe deplin publicul, dovadă aplausele furtunoase, ce au urmat după fiecare cântare. Și publicul străin a admirat frumusețea cu care au fost executate.

Piesa teatrală: „Cărlanii”, executată asemenea din partea coriștilor a succes pe deplin. Toți diletanții coriști și-au predat roțile foarte natural și original, dar cu deosebire au excelat diletanțele Elena Farca și Ana Dobă.

După producțiunea a urmat dansul, începându-se ca de comun cu hora străbună, învârtită de țeranii în frunte cu inteligența cu atâta foc și mișcări grațioase, că nu te puteai din destul sătura privind la ei cum saltau în toate părțile în acest joc plin de magnet și farmec, — și așa s-au continuat tot cu jocuri alose până dimineața, când cu toții ne-am despărțit multămiți de succesul atât material, cât și moral al acestui concert.

Vărdăianul.

Dela sate.

Alegere. În 2 Martie n. a. c. s'a ținut alegerea de notar cercual în comuna Cuiedii, în urma suspendării ur-

Ele și numai ele au fost pricina, că noi am fost pe urma lui Osman înaintea Rușilor, că cea dintâiu oaste care a intrat în Plevna a fost românească și că Osman s'a dat prins unui general român.

Noi cu redatele noastre steteam plept la plept cu Turcii, ear Grivița ne era în mijlocul redutelor turcești. Când și-a adunat Osman oștirile de prin redute, îngrămădindu-le pe șesul Plevnei ca să iea largul, Românii fiind aproape au sărit după Osman, aruncându-se întâiu în Plevna și apoi pe șesul urșului, în spatele oștirii turcești.

Românii din Grivița încă de cu seară au băgat de seamă, că Turcii și-au scos tunurile din ferestrele Plevniței. Toată lumea s'aștepta dintr'o zi într'alta să vadă pe Osman ieșind cu oștirile și încercând să străbată printre batalioanele creștine. Și acum văzând Românii că Turcii și-au dus tunurile din Plevnița, au dat știre tuturor Românilor și Rușilor.

Dar în Plevnița s'au văzut toată noaptea focurile străjerilor ca și într'alte nopți, s'au auzit obicnuitele strigări ale ofițerilor, care cercetau străjile. Era o apucătură a lui Osman: vr'o căț-va oameni, făceau focuri și șgomote, ca să amăgească pe Românii.

Peste noapte li-a venit veste celor din Grivița, că Românii dintr'alte redute au văzut și ei cum și-au scos Turcii tunurile din

gisitului Dénes. Fiind acest notariat foarte încercat de soarte, bietul popor se teme și de umbră, și o deputație de 30 de inși a cerut dela noul fibiriu din Ternoava, să candideze pe toți concurenții, ca poporul să poată alege pe care-l va afla mai bun. Noul fibiriu a pus mâna pe inimă — adică numai pe haină — și a făgăduit, că „In cât li va afla pe toți corăspunzători, de ce să nu-i candideze?” A mai zis: „Dorința mea e dorința poporului și aceea vreau să o implinesc!”

În nădejdea, că au a face cu un om de vorbă, puteai ceti bucuria de pe fețele lor și abia așteptau ziua alegerii, să-și vadă visul cu ochii.

De notariatul acesta se ține Cuiedul și Hodișul, comune curat românești și au recurs pentru acest post la 2 Românii și 9 străini, dintre cari fibiriu a aflat corăspunzători: 3 unguri și un jidan. Într'acestea curtea casei comunale era îndesuită de popor, care într'una striga: „Să trăiască Bica!” Dar i-a ascultat cine-va? Doamne fește! Nime nu s'a mai interesat de dorința poporului decât 13 geandarmi, pe cari noul fibiriu se vede că-i are în dragoste la alegeri, deși acum n'a fost lipsă de ei.

Așa a intrunit majoritatea voturilor Bogdăr Károly, fost notar în Bocsig, și lăpădat din slujbă. Cu aceasta și-a început noul fibiriu activitatea cu privire la alegeri. Deci cei pe cari Dumnezeu i-a invrednicit cu acest om, va fi bine să țină minte: să știe cum să i-se încreadă.

Me doare sufletul când, ved că așa puțin e luată în socotință voința poporului, care e bun și blând și în vremea cât li-a fost notar Dénes, un singur scriitor a defraudat 4000 coroane. Ear ce a făcut Dénes, am spus la vremea sa și eată cum le respălătește stăpânirea: în locul unui hoț, spriginește pe un notar suspendat, care să îndrepteze răul. N'am însă cuvinte pentru a infera purtarea nerușinată a unor reprezentanți din amândouă comitetele comunale, cari, nosocotind voința poporului, care i-a ales, înainte de alege, pentru un „șerbuc” și o gură de rachie, au fert în oală cu străini ca să zădărnicească candidatura românului Bica, prin ce au făcut

redute. Mai despre ziuă veni alt rînd de vești, că anume călăreșii noștri de peste Vid au văzut mai spre seară pedestriș turcească adunându-se în șesul Plevnei, că au văzut care încărcate scoborînd spre Vid și că mulțime mare de oameni se îngrămădesc spre riu.

Ear Românii din redutele lor cele apropiate de Opanez, au auzit toată noaptea șgomot în șesul Plevnei, ca de mare mulțime ce s'adună; toată noaptea au auzit pe Turci cum își aruncă un pod de birne peste Vid și lucrează cu zor.

Osman într'adevăr, ieși a doua zi din Plevna cu toată puterea oștirilor. Avea de gând să spargă oastea Rușilor de pe șesul de dincolo de Vid; ear dacă nu i-ar fi fost cu ishândă, gândia să se întoarcă îndărăt în redute.

A plecat din faptul zilei, dar numai cu jumătate oștirea. Altă jumătate o lăcase în redutele de la Crisîn, în fața Rușilor, și la Opanez în fața Românilor, ca să împedice pe creștinii de-a scobori în șesul Plevnei după el.

Rușii de la Crisîn până în ziuă au sărit asupra redutelor turcești, crezându-le goale. Tot așa Românii asupra Opanezului. Dar găsind multă putere de Turci în redute, s'au încăierat la luptă cumplită, și Rușii și-ai noștri.

un păcat neertat contra neamului și sângelui lor și a cărui urgie îi va ajunge pe ei sau pe fiii lor, căci „Dumnezeu nu bate cu băta!”

Toma.

În comuna noastră Banat-Comloș a fost convocată Representanța comunală pe ziua de 13/26 Februarie 1901 pentru mai multe afaceri. Unii dintre reprezentanți au răspuns că nu pot veni pentru-că au să meargă la sfta biserică, căci este săptămâna mare, ear' alții după ce au cetit invitarea și au văzut că sunt și lucruri cari mai apasă la jugul nostru, au venit la ședință, și după ce au trecut mai multe obiecte, vine și acel obiect afurisit de care multămită celor dela cărmă avem destule, adică despre salariul sub-notarului Christof, care numai de un an este pus în slujbă pe un salariu de 400 fl. la an, ear' acum pretinde încă 200 fl. Unii au protestat, zicînd că poporul nostru are destule dări de plătit; primarul Palagie Alesu, cu antistia întreagă afară de Ioan Palcu, au votat cu nemții pentru a-i mări salariul, și așa a dobândit cu două voturi.

Poporul din Comloș învinovățește pe dl primar pentru-că a votat cu nemții și pentru-că a ținut ședință în săptămâna mare, la care ședință trebuia se fie și cei patru preoți români și ceilalți reprezentanți care au fost la s-ta biserică.

Un reprezentant.

În afacerea parochiei gr. or. din Cămpeni.

Munții-Apuseni, în 26 Febr. 1901.

Prea onor. Redacțiune!

La corespondența unui numit „cămpenar de baștină” publicată în Nr. 26 al prețuțel „Trib Poporului”, ne rugăm să dați loc la următoarea

Reflexiune:

Stilul e omul însuși; ne bucurăm deci, dacă corespondentul știe din stilul nostru cu cine are de-a face; să ne creadă, însă că și noi știm, că cine se ascunde sub pseudonimul „Cămpenarul de baștină”. Toamă pen-

tră-că îl cunoaștem pe corespondent, am fi așteptat, ca altfel să tracteze o afacere atât de odioasă, cum este această afacere. E lucru cert și dovedit prin acte, că l. Motora cu scumpul său amic Vasile Tomuția câtă pacoste și pagubă au adus și causat fondului școlar din Cămpeni; este notoric și adevăr nereversabil, că Motora cu oamenii săi de cincî ori au terfelit biserică din Cămpeni, tot atât de cert este și aceea, că asistența gendarmerească și solgă-birăsiască a ținut adunare de popor în cîntirumul gr. or., vătămînd autonomia biserică cească etc. etc. și dacă totuși corespondentul vine și se face apărătorul malconțenților, le ține cumpena, ba îi aplaudă, atunci trebuie să înceteze ori și ce discuție dintre noi.

Nu sunt adevărate cele-ce le afirmă de nou corespondentul. Ne pare rău, când făcînd aluzie la § afirmă, că §-ul îl poți suci cum vrei, adică pe strîmbu și pe dreptu; aceasta nu stă, fiindcă §-ul este simbolul dreptății; ori cum îl vei suci, tot rămâne busola dreptății.

Adevăr grăește însă când lăudându-și tagma nice: uleiul ori și cum îl vei turna în apă, totuși vine eară la suprafața apei; însă a titat un lucru, că această calitate o are și uleiul rînced și de calitate preastă. Vezi, noi tocmai de această calitate de ulei voi să păzim biserică strămoșească, ca să nu rămână în candela curată și resfrînd greu-i miros, să nu producă stricăciune între credincioși.

Deci am așteptat, ca altfel să vorbească corespondentul; să ne dea mînă de ajutor de-a curăți neghina, care mult împedecă propășirea culturală din acest cerc, dar durere, densusul se identifică cu malconțenții, cari mîne-poimîne o să se răsvrătească și în contra lui, cum se răsvrătesc în contra ordinea legale la toată ocaziunea.

Noi pentru păzirea ordinea legale și pentru susținerea sfînteniei neștirbite a biserică noastre strămoșești ne-am ingerat în această afacere, dar absolut nu pentru-ca să-i prescriem consistorului arhidieceșan, ca organ superior, că ce are de-a face și cum are să rezolve chestia și nu pentru-ca să influențăm rezolvirea. Deci luptă am luptat. Cine are urechi de auzit, să audă!

Binevoitori biserică gr. or. din Cămpeni

În vremea aceasta Osman trecuse Vidul, și aruncându-se pe Rușii de pe șes, i-a bătut. N'a putut însă să le rupă șirurile întregii oștiri. Întemplându-se apoi, ca Osman să fie rănit la picior și să cadă de pe cal, oștirea lui s'a dat îndărăt. Osman atunci dete oștirii poruncă să alerge spre Plevna și să între earășii în redute. Însuși el venia într'o trăsură în fruntea batalioanelor.

Dar în Plevna, în oraș, erau Românii, pe drumul Plevnei spre Vid scoborau batalioane românești!

AI noștri din Grivița au trimes și ei până în ziuă pe un sergent cu vr'o zece flăcăi să vadă ce e în Plevnița. Flăcăii s'au apropiat pe brînci. Nimeni din redute n'a tras în ei. Au ajuns sub parapetele redutei, au ocolit-o, au intrat pe gura ei, și Plevnița, turbata Plevnița, care l-a îngrozit trei luni de zile, era goală.

Repede ies batalioanele noastre din Grivița și lăsînd strajă destul de tare în Plevnița, sar asupra Bucurei, a redutelor din marginea Plevnei. Bat șiucid și prind pe Turcii din ele, și fiind așa de aproape, intră în Plevna. Lasă un batalion în oraș, ear cei alalți pleacă pe urmele lui Osman peste riu.

Și pe când se întorcea Osman cu gândul să între earășii în Plevna sa, în redutele de pe dealuri, dă cu ochii de oastea românească, care înainta spre el. Atunci vă-

zînd că totul s'a isprăvit, se întoarse repede earășii spre riu, și ajungînd la o căscioară de pe malul apei, a trimes un ofițer la Românii, ca să le spuie să înceteze focul, căci el cu toată oștirea se dă prins.

Generalul nostru Cerchez a dat mai întâiu ochii cu Osman. Într'un târziu au sosit și generalii ruși de peste Vid. Atunci Rușii, și cu Românii au contenit focul, ear soldații turci și-au asvilit puștile și s'au dat prinși.

Ei lucru adevărat, că dacă Românii n'ar fi intrat în Plevna și n'ar fi tăiat drumul lui Osman, nici atunci Osman n'ar fi fost mîntuit, căci străimtorat de oștirile Rușilor, cari îl împingeau de peste Vid, el ar fi fost bătut în oraș. Vezi bine, că numai cu multă perire de oameni. Și chiar de ar fi intrat earășii în redute, n'ar mai fi putut să se ție de căt vre-o zi, dond. l-se străcase tot rostul.

Dar așa a cum a fost, a fost mai bine. Nu s'a mai făcut perire de oameni și versare de sînge, și s'a isprăvit greul și amarul mai de vreme. Ear partea noastră de laudă și nu n'o lăsăm făgăduită: faptul, că Românii să pus mai întâiu piciorul în Plevna, n'a fost o întem plare.

(Va urma).

DIN ARDEAL.

O nouă însoțire „Raiffeisen”.

Ilimbav, Februarie 1901.

Se știe, că în anul trecut, a 3-a zi de sărbătorile Paștilor, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului”, reprezentată prin secretarul ei, dl Victor Tordoganu, și unii membri din comitet, a ținut o întrunire agricolă în comuna noastră Ilimbav. S'a scris după aceea întrunirea prin ziarele noastre și despre rezultatul acelei întruniri. Și anume: că s'a pus bazele unei însoțiri sistem Raiffeisen. Înscrind-se pe ste 60 membri. Luând notișă despre aceasta și ziarul D-voastră. aflu de bine a vă ruga să dați publicității următoarele:

Insoțirea proiectată de Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului cu 1-a zi a anului curent s'a început activitatea sa, alimentându-se din părțile fundamentale ale membrilor, precum și din depunerii și împrumuturi dela însoțirea sâsască de credit și economii din Agnita. A fost și de lipsă ca să se înființeze în comuna noastră o astfel de însoțire, fiind-că locuitorii comunei noastre, în lipses lor, slăgău la usurar (cămătarnici) prin comunele vecine, cărora, pe lângă interese, trebuia să le facă și zile de lucru, și să l' tracteze în dese rânduri cu beuturi, așa că interesele prin zilele cele multe de lucru și prin beuturi se duplicau. Afară de aceasta, și-au mai pus oamenii întrebarea: de ce să dăm tot altuia munca noastră și nu nouă? Căci scopul însoțirii noastre este a duce înainte, pe lângă interesele membrilor, și cauza bisericești și școlară, rupend din venitele anuale și câte o părțică pentru biserică și școală.

În intervalul de timp până să vedem dorința noastră împlinită, s'au găsit oameni, cu carte altcum, ca să zădărnicească întreprinderea noastră, desmăntând pe oameni a repăși din însoțire. Cu toate acestea, din 63 membri, cari s'au fost înscris cu ocazia constituirii, totuși astăzi însoțirea numără 56 membri. Trebuie să regretăm, că am fost nevoiați a emerge la bănci străine de naționalitatea noastră pentru ajutor, fiind-că institutul nostru românesc „Albina” ni-a oferit împrumutul numai cu 7%, pe când din Agnita căpătăm cu mai puține interese. Însoțirea noastră este numai românească. Ca atare trebuia să fim considerați și spriginiți de Români. Institutele noastre românești de credit și economii ar trebui să vadă ce fac Sași și Et cu ajutorul Sparcassei din Sibiu, întemeiază aproape în toate comunele însoțiri după sistemul Raiffeisen, făcend împrumuturi dela această bancă centrală cu 5% numai. Așa ar trebui să lucre și băncile noastre românești.

Dar, trecend peste acestea, revin la datorința ce toți membri însoțirii trebuie să o manifestăm față de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului”, și în deosebi față de secretarul ei dl Victor Tordoganu care în întreprinderea noastră a dat dovadă, că cu trup și suflet se alipște de soarta poporului și îl servește credincios. Dnsul n'a crutat timp nici osteneală numai ca proiectata însoțire să se realizeze. Pentru aceste bune intenții îi aducem mulțămirile noastre, păstrându-i respectul ce i se cuvine. T't asemenea și față de președintele și comitetul central al Reuniunii, căci ni-a pus la dispoziție toate mijloacele necesare la întemeierea însoțirii.

Ne bucurăm, că Reuniunea română de agricultură, când s'a întrunit în anul trecut la noi, a putut, ca și în alte comune, să facă și la noi o ispravă bună. Pot să afirm, că Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului, joacă un rol însemnat în viața poporului nostru și îndeosebi în a poporului din comitatul nostru. Căci propășirea în economia vitelor și în economia câmpului se datorește Reuniunii române de agricultură. Prin prelegerile, sfaturile și învățăturile ce se dau din partea membrilor din comitetul central, și prin arangearea de expoziții de vite și împărțirea de premii, reuniunea a deșteptat pe Români la muncă, la erupare și prevederea lor cu soiuri de vite mai nobile, precum și la prășirea de nutreț artificial. În acestea zace bunătața și averea economului: în câștigarea de nutreț bun și vite bune.

Acest îndemn l-a dat Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului. Bine ar face Românii și din alte comitate, când și ei ar întemeia o asemenea reuniune de agricultură.

Ioan Alexandru,
preot gr. or.

Noutati

Arad, 8 Martie n. 1901.

Consistorul aradan.

Joul Consistorul aradan a ținut ședință plenară, la care sub președinția P. S. Sale Episcopului Goldiș, au luat parte: vicarul V. Mangru, arhimandritul Hamsea, protosinelul Pap, protopopii P. Miulescu, G. Sârb, I. Groza, C. Gurban, d-nii Dr. N. Oncu, R. Ciorogariu, A. Petrovici, Dr. N. Oprean, Emanuil Ungurianu, St. Antonescu, P. Trușă, S. Raicu, G. Serb, I. Ștefanuțiu, P. Rotariu, G. Lazar, D. Popovici, T. Vățian, I. Moldovan, G. Purcariu și I. Petran.

S'au rezolvat mai multe chestii importante, despre cari vom mai vorbi.

Când vor fi alegerile dietale? „Alkotmány” în numărul său de Miercuri scrie, că e un lucru deja hotărât, că noile alegeri de deputați pentru Dieta vor fi în zilele dintâii ale lunii Iunie a. c. și că până la dizolvarea parlamentului de-acum, Dieta va mai ține v'o 40 ședințe: 20 în Martie și 20 în Aprilie. În aceste (40) ședințe au să se dezbătă încă: budgetul ministeriului de finanțe, proiectul de apropiat, contractul societății de navigație „Adria”, revisia incompatibilității, și încă v'o câteva alte proiecte mai mărunte.

Față cu această știre a foil „Alkotmány”, ziarul apropiat de guvern „Pesti Napló” spune, că noile alegeri dietale e aproape cu neputință să se facă înainte de luna Septembrie.

Reserva de întregire a honvezimei. În urma unui ordin al ministrului de honveză, rezerva de întregire a honvezimei nu va mai fi chemată pentru instrucție de 8 săptămâni în luna Martie, ci, până la alta dispoziție, pe ziua de 6 Octomvrie.

În amintirea lui Petru Maior. Societatea de lectură „Petru Maior” a universității românești din Budapesta și-a ținut, după-cum se știe, Dumineca trecută ședința festivă. Raport direct n'avem despre decursul ședinței. Ziarul lui Kossuth „Egyetértés” însă are mai zilele trecute o notișă, în care se spune, că la cea ședință au asistat partea cea mai mare dintre românii locuitori în Peșta. Ear despre executarea programului sovinita serie: „Programul s'a compus din 9 puncte; cele dintâii 8 puncte au fost primite cu mari aplauze de public; în cât pentru ultimul punct însă, poliția n'a permis executarea lui. Aceasta însă n'a turburat buna dispoziție, care a domnit în tot timpul seratei”. — Tonul rece, în care de astă-dată scrie „Egyetértés” despre acest eveniment, tradă că el însuși se rușinează de faptul poliției lui Széll, săvârșit în centrul „culturei maghiare”. Punctul ulti din ceștiune a fost adecă „Imnul Unirii”, care începe cu versurile:

Pe al nostru steag e scris unire,
Unire'n cuget și'n simțiri,
Și sub măreția lui umbrire
Vom infrunta ori ce loviri!”

E ușor de înțeles, că poliția d-lui Széll nu vrea să știe de „unire în cugete și simțiri” prietere Români, când guvernul propagă numai ideea unirei în cugete și în simțiri cu sigură „nația” alcătuitoarea!

† Dimitrie Antonescu, avocat, fost referent epitropesc la Consistoriul din Arad și un membru frunțos al vieții noastre sociale din loc. — după o boală îndelungată a reposat azi dimineață în vârstă de 56 ani. — Fie-i țărina ușoară!

De ce? Între un colaborator al nostru și între dl Dr. I. Suciu s'a întâmplat mai deună-zi seara un incident, la tot cazul regretabil, dar absolut de caracter privat. Ziarul local kossuthist a luat notișă, fără să numească persoane, ci spunend numai că un Român îl comunică cele întâmplate (în cafenea). Ziarul d lui dr. Rațiu înregistrează, pe larg incidentul, dând numele persoanelor și nu se mulțamește să dască lească numai pe dl Dr. I. Suciu, ci vrea să arunce rușine asupra întreg orașului nostru, zicend că eată, ce lucrul se petrec în Arad,

și totuși noi vrem să facem aici centru românesc!

Orî și cât de puțină basă are spre a învinui, ziarul d-lui Rațiu când e chestie să ne certe pentru-că vrem să facem aici centru (și să-l răpim scaunul presidial!), nu se dă îndărăt dela nici o învinuire.

Întrebăm însă: cum se face că „autorizată” n'au luat notișă despre isprava prietenului lor din Arad, care mai săptămânile trecute a publicat de două ori coloane întregi în „Aradi Közlöny” extrem de violente atacuri în contra a două Români, înfățișand astfel societatea română d'acel, în fața Ungurilor, într'o lumină nu se poate mai tristă.

Atacând de altfel pe dl Dr. I. Suciu, organul d lui Dr. Rațiu se pare că voiește să achite o poliță: dl Suciu a fost până mai deună-zi singurul care în Arad mat sustinea pe dl Rațiu, ba astă-toamnă îl și visitase pe dl Rațiu!

De ce însă „Tribuna” cu dl Suciu este ciomă, ear' cu Dr. St. C. Pop — muma?

S'apoi dl Rațiu mai face morală în chestie de violență! Dar d-sa a întrat în stăpânirea personală a averii naționale cu ajutorul poliției!

„Activitatea” din Orăștie publică în numărul său mai nou un articol al oare căruț „Dinus”, ca răspuns la corespondența noastră „Dela Orăștie” din săptămâna trecută. „Dinus” vorbește tot despre: „un mal mulț membru”, v'ând să zică prin asta că acea corespondență ni-a sosit dela un membru al sinodului din Orăștie, care se subserie însă cu „mal mulț”. Dl „Dinus” greșete tare în presupunerea sa. Corespondența în chestie ni-a fost trimisă de 29 membri ai sinodului, subscriși în original! Decî nu numai de unul, căci atunci nu admitem noi subscrierea „mal mulț”!

O lămurire. Ni-se scriu următoarele: La dorința mai ulor membri, cari au participat la petrecerea populară ținută pe Câmpul pânii la Sân-Petru (anul expirat 1900) în favorul reuniunii femeilor din comitatul Hunedoarei, ca să cer o socoteală generală pe cale publică despre ofertele benevole încurse cu această ocazie, am să raportez, că în cauza acestei deslușiri cu privire la ofertele în curse dela domni cont'ribuenți: în prima linie sunt răspunzători domni cassieri, cari au fost denumiți și înscrinați cu această afacere. Acei onorați domni, precum știu, sunt domni preoți N. Suciu și S. Săcărea, care au trebuit să și facă îndată raportul lor către onoratul public, ca astfel publicul să se deplin conșviescă despre rezultatul venitului curat, precum și despre speșele cauzate cu arangiarea acestei petreceri. Cred dară, că onorații domni cassieri numiți își vor face datorința cerută, cu atât mai ales, ca pentru viitor să nu ne pierdem încrederea în onoratul public, care cu drag își dă denariul său celor ce se interesează de binele și înaintarea culturală a neamului nostru. Câmpul pânii, în Febr. 1901. Ioan Balomiri, învățător întreprinzătorul petreceri.

Cas de moarte. Ni se scrie, că unicul flu Ioan al dlui învățător Atanasie Lazar din Pădurani, născut în Ohaba-Lunga, a răposat în 25 Februarie a. c. în frageda vârstă de 1 an și 7 luni, lăsându-și părinții în durere neconsolabili. — Fie-i odihna lină.

Inmormântare. Vineri, în 16 Februarie st. v (1 Martie n.) a. c., s'a inmormântat în Sân-Miclăușul-mare decedata Paraschiua, soția învățătorului Atanasie Lipovan reposită în floarea vieții, abia de 24 ani fiind și lăsând în cel mai profund doliu soțul și doi fii mititei Prohodul s'a săvârșit de preoți: T. Oprean, S. Bichicean, I. Stana, P. Agrima, și I. Popovici și învățătorii: I. Petrovici, E. Barbulescu, I. Filip, A. Mișgan, I. Vuia, I. Pona, P. Barar, D. Bozian, P. Craiovean și Terziu; ear răspunsurile le-a executat corul vocal din loc, sub dirigența zelosului învățător A. Mișgan. Cosciugul a fost dus până la biserică de învățătorii. Cuvântul funebral, rostit de zelosul preot Ioan Popovici din Sân-Miclăuș, a stors lacrimi din ochii publicului, care se urca la 3000 persoane din toate clasele societății. Bună impresie a făcut mulțimea rudeniilor repositatei, țeranii nostri din Toracul m. c. cari au încungiurat cosciugul decedatei, dând frumos exemplu de pietate.

Fi-i țărina ușoară!

Regele Angliei s'a întors acasă din călătoria sa în Germania. Se zice însă, că

pe la finea lui Martie va merge prin Berlin la Kopenhaga și cu ocaziunea aceasta se va întâlni în Vlissingen cu regina Wilhelmina a Olandei. Se crede, că cu privilegiul acesta se va pune pe tapet ceștiunea războiului cu Buri, ceea-ce apare și de-acolo, că regina Wilhelmina va fi însoțită de ministrul său de externe.

Avis. Se caută un vințelieri pe lângă salariu anual, cuartir liber și grădină de legume. Se pretinde ca să știe: altoirea viței americane, altoirea pomilor și manipularea vinului. Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze sau să vină în persoană la subscrierul. — Postul se poate ocupa momentan.

Cermeiu (Csermő), la 9 Martie st. n. 1901.

Dimitrie Popovici,
preot român.

Posta Redacției.

Abon. Nr. 902, Oravița: Adresează te Senatului Școlar din Beiuș, al căruți preșident este dl Dumitru Negreanu. Celor competenți de aici le-am expus cazul.

Bodiut S. în Lugoj. Va să zică D-Ta ar cheltuit 4 fileri pentru ca să ne rog să și trimitem un mandat care costă 1 filer!

Șofron Chiriciu, Foeni, I. C. este mâna dreaptă a Regelui. Este destul dacă scrii numai numele și postul ce l' ocupă în București.

Arjoca, Mehadia. Dovezile în chestia călindarului le-am dat celor în drept pentru a lua măsuri de îndreptare.

Posta Administrației.

D-lui Petru Gas L. Chitighiaz: Am primit pe întreg anul 1901.

D-lui Lupșă Pintea în Oued: Am primit 2 coroane pe II. sem. din anul trecut și 2 cor. pe sem. I. anul acesta.

D-lui Petru Cristiu, Surducul-mic: Ace-lași răspuns.

St. D ne. Iuliana Jurca. În Clujova: Am primit Abonamentul pe cuartalul prim din 1901.

ECONOMIE.

Reprivere economică de peste săptămână.

Cereale (bucate.)

După bursa din Budapesta

În timpul din urmă frigul s'a domolit în toate părțile, pământul s'a desghețat și în cea mai mare parte semănăturile au fost bine scutite de zăpezile mari ce au căzut peste toate locurile în abundență așa că până acum nu e motiv a fi îngrijați de ele. — Din piețele din străinătate se anunță o circulație grea în vânzarea cerealelor. În America s'au făcut slabe exporturi ce au împedat urcarea curșurilor. Engliera anunță scaderi în prețuri, eară din Franța, Germania, Holanda și Belgia se anunță cercetări slabe ale piețelor din cauza reținerii consumenților.

În piețe noastre însă a rămas schimbările neschimbate astfel prețurile în decursul săptămânii au fost următoarele: Grâul: oferte mari, cumpărătorii puținii, s'a vândut cu Cor.

7.50—7.53

Săcăra: d'asemeni, s'a vândut cu Cor.

7.23—7.30

Orzul: ceva mai bine cercetat, s'a vândut cu Cor. 6.15—6.50

Ovășul: slab cercetat, s'a vândut cu Cor.

6.—6.65 după calitate

Cucuruzul: s'a vândut cu Cor. 5.30—5.40

per 50 kilograme.

Făina

Nr.	0	1	2	3
Cor.	24.80	23.80	22.60	21.80

Nr.	4	5	6	7	8
Cor.	21.40	20.40	19.10	16.10	10.80

per 100 de kilograme.

Prețul dela 23 Februarie v.

Din Arad.

Grâul cel mai bun	cor. 6.90—7.—
Cucuruz	4.60—5.—
Săcăra	5.28—5.29
Orz	4.80—5.—
Ovăș	4.20—4.30
Fasole	8.—10.—
	Pe 50 klogr.

Editor. Aurel Popovici Barcianu.
Red: răspuns: Ioan Russu Șirianu.

CONVOACARE.

a IV-a adunare generală ordinară a „Asociațiunii de economiști și ajutor din Pectea-rom.” se va ține la 15 Martie n. 1901 Vineri dimineața la 9 ore, la carea onorații membri sunt invitați și pe această cale.

Activa		Centul Bilanțului 1900.		Pasiva	
	Coroane	fl.		Coroane	fl.
1. Cassa în numerar — — — —	2465	14	1. Capital săptămânal (1961 acții, à C. 41.40 fl.)	81185	40
2. Mobiliar — — — — Cor. 156.40 după amortisare de 10% „ 15.70	140	70	2. Anticipări în capital pro 1901 — —	21	—
3. Diverse conturi debitoare (pro diverse)	31	04	3. Interese transitoare la 1901 — —	527	70
4. Capital elocată la băneii — — —	35000	—	4. Profitul din 1897 — — — —	1201	72
5. Imprumuturi la membri — — —	58507	—	5. Profitul din 1898 — — — —	2055	24
			6. Profitul din 1899 — — — —	3934	66
			7. Profitul net din 1900 — — — —	5218	16
	94143	88		94143	88

Sarcini		Centul de Profit și Pierdere 1900.		Venite	
	Coroane	fl.		Coroane	fl.
1. Spese — — — — — —	1452	79	1. Diferite taxe, întâzieri — — —	556	18
2. Amortisare 10% din mobiliar — —	15	70	2. Interese dela împrumuturi — — —	6130	47
3. Profitul net din 1900 — — — —	5218	16			
	6686	65		6686	65

Pectea-română, la 31 Decembrie 1900.

Dr. Barbu m. p.
director.

Ioan Ardelean m. p.
președintele direcțiunii.

Trăilă Teretean m. p.
cassar.

Mita Tămășdan m. p.
membru dir.

Ioan Novac m. p.
membru dir.

Ștefan Tămășdan m. p.
membru dir.

Conturile prezente, precum și toate cărțile și valorile s'au examinat și toate s'au aflat esacte și corecte.

Nicolau Barbura m. p.
membru com. de supraveghiere.

Ioan Roxin m. p.
preș. comit. de supraveghiere.

Teodor Matheas m. p.
membru com. de supraveghiere.

547 1—1

Crema Margareta

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

! frumuseții !

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

În câte-va zile face să dispară alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii. Netezește încreșturile și ciupiturile de vârsat (bubat), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea tânără și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori, vindecă încreșturile de pe obraji cu ajutorul masagiului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masază zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de ficat, și alte necurătenii de piele, ci și încreșturile, ciupiturile de bubat și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arșiței soarelui și a vârețului.

Se poate și ziua întrebuița.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fl. 553 11—

Săpunul Margareta 70 fl.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinisarea părului de ori-ce culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochininică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fl. și 1 cor.

Resucitor de mustați Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustaților, 50 și 70 fl.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 11.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la droguerile; Bruss, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detail la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-lui Gutori Földes Kelemen, în Arad.

Folosesc demult Crema-Margareta. Primește simpatia mea pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașcu, artistă la Teatrul Național.

Veritabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta și marca mea de fabrică înregistrată!

Institut de cură.

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de leuire:

Scaldă cu lumină electrică:

În nou-arangatul meu stabiliment medical, cu aparate usitate în cura naturală, se vor practica următoarele metode de leuire:

Cură de apă rece: sub conducere de specialiști exercitați în mânărea tuturor aparatelor moderne, persoane aplicate până acum în sanatoriu. 15 bilete 6 fl.; 1 bilet 50 cr. (Clienții cu bilet de abonament nu vor plăti nici o taxă pentru îngrijirea medicală).

Baie cu lumină electrică: pentru vindecarea reumatismului, podagrei, boalelor de nervi, audațiunii, boalelor de sânge, pentru vindecarea grăsimii, boalei de rinichi și anemiei. 15 bilete 15 fl., un bilet 1 fl. 20 cr. (Aci se cuprinde și cura de apă rece necesară). Cel cu boală de inimă o pot folosi fără pericol. Bolnavii neapți pentru această cură vor fi refuzați.

Băi maure: pentru boale femeiești, anemie și reumatism. 15 bilete 15 fl., 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Băi de acid carbonic: pentru boale de inimă, nervoase și organice, inimă îngrășată, vasele de sânge încropate, lenevirea intestinelor, anemie, nervositate și boale de femeie. 15 bilete 16 fl.; 1 bilet 1 fl. 25 cr.

Băi de sare: pentru casurii mai puțin grele de boalele amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 11 fl.; 1 bilet 80 cr.

Băi de sare cu acid-carbonic: pentru casurile mai grave de boale amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 18 fl.; 1 bilet 1 fl. 40 cr.

Băi electrice. Băi feradice și galvanice: pentru nervositate, slăbire de nervi, ipochondrie, isterie, tremurat de bătrânețe, vitustanț, și leuirea morfismului. 15 bilete 15 fl.; 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Inhalajii: în cameră de inhalajii, contra boalelor de gât și de plămâni. 15 bilete 9 fl., 1 bilet 75 cr.

Gimnastica svedeză pentru copii, contra îngăstimei pieptului, boalei de cord și cocoșe; pentru grăsimia cordului, boale de intestine și ficat, boale de inimă organice și slăbire generală. Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după gravitatea casului.

Masaje și electromasaje: 1 bilet 50 cr. respective 1 fl., fie-care bolnav poate fi tratat după indicațiunile medicului său sau ale mele. Ori-ce faptuire se întâmplă sub personala mea supraveghere.

Stabilimentul e deschis dela oarele 6 dimineața până la 7 seara; ordinațiuni dim. dela oarele 8—9, d. am. dela 2—4

Dr. HECHT, 541 3—

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) Nr. 3 (Intrare în stradă vis-à-vis de Teatrul, între prăvăliile Maresch și Szabó). Telefon 270.